אידישע וואַרט

THE ISRAELITE PRESS

THE GATEWAY OF THE WEST

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910. Published DAILY

וועטער: קלאר און וואַרם

די איינציקע אידישע צייטונג אין מערב קאַנאַדע עטאַבלירט אין 1910 דערשיינט יעדן טאָג

Vol. 20, No. 142. Winnipeg, Thur. July 17, 1930. Published daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאָג חוץ שבת און זונטאָג דאָנערשטאָג כא׳ תמוז, תר״ץ.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY JUL 28 1930 ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

די פאַרגרעסערונג פון דער אידישער באַפעלקערונג אין ארץ־ישראל איז שולדיק פאַר כותל מערבי קאַמף

(ספּעציעלע טעלעגראַמעס צו "דאָס אידישע וואָרט" פון "איטאַ")

ירושלים, יולי 17 (איטאַ).— "די וויכ־טיקסטע אורזאַך פאַר׳ן קאַמף אַרום דעם כותל מערבי, איז דאָס וואָס די נייע אידי־שע באַפעלקערונג אין ארץ־ישראל איז אַזוי פיל געוואַקסן זייט דער בריטישער אָקופּאַציע", האָט דערקלערט קיט ראַוטש, דער הויפּט פאַרוואַלטער פון ירושלים און דער ערשטער עדות פאַר דער רעגירונג, צו דער ספּעציעלער קאָמיסיע וואָס איז באַשטימט געוואָרן צו אונטערזוכן אין צו שליכטן די פראַגע פון כותל מערבי.

"דאָס איז אויך געווען דער גרונד פאַר דער ערנסטער דראָטע אַז דאָס זיך באַ־גשפּילט אין יום־כּפור 1928", האָט דער ערות געזאָגט און דערביי צוגעגעבן אַז "די טערקן האָבן נאָכגעפאָלגט אַ פּאָליסי פון 'לעטע־פּער' (זאָלן זיי טאָן וואָס זיי ווילן) דערפאַר וואָס די צאָל אידישע מת־פּללים ביי דער וואַנט איז געווען קליין. טום רעכט."

ער האָט אויך געזאָגט אַז אידן פלעגן מיט־ברייגנען ביינקלאַר, אָבער די תּגירונג האָט דאָס טאָלערירט ביז דער היי־קאַמי־שאָנער טשענסלאָר איז געקומען און איינגעפירט נייע רעגולאַציעס. זייט דאָ האָט ער גערעכנט, אַז אַ באַרייטנדיקע ער־רערונג איז געמאַכט געוואָרן אין דער פאַרם פון נאָטעס דינסט ביי דער וואַנט. זייט טשענסלאָרס אָנקומען האָט מען צום ערשטן מאָל געשטעלט אַן אָפּטייליונגס־וואַנט (פאַר די פרויען) ראש השנה 1928, און ווען מען האָט אים וועגן דעם באַריכ־טעט, האָט ער באַפוילן מ׳זאָל אַן אָרונ־טערנעמען. די רעגירונג האָט ניט דער־לויבט קיין ביינקלאַר, דערפאַר וואָס דאָס שטערט דעם דורכגאַנג רעכט און אַז דאָס וואָלט געגעבן די אידן אַ רעכט צו גלויבן, אַז זיי האָבן דאָרט וועלכע ניט אין איינג־טום רעכט."

ברייטשער וויסנשאַפטסמאַן זאָגט אַז מענשן וועלן לעבן פון דער לופט

עס וועט קומען אַמאָל אַ צייט ווען מען וועט אויפהערן אָפּלאַכן פון "לופט מענ־שען", ווייל לופט וועט זיין דער הויפּט באַרן פון דער מענשלאַכער עקזיסטענץ, און פונקט אַזוי ווי מענשן זיינען אַמאָל געשפּייזט געוואָרן מיט "מן", אַזוי וועלן מענשן אין דער צוקונפט זוכן זייערע שפּייזן אין דער לופט.

אַזוי ווייניקסטנס דיינקט דער בריטי־שער וויסנשאַפטסמאַן דר. הערבערט לע־ווינשטיין, פּרעזידענט פון דער נעזעל־שאַפט פון כעמישער אינדוסטריע אין לאָנדאָן.

דר. לעווינשטיין זעט פאַראויס די צייט ווען באַהייצונג וועט מוזן געוועזן וועט פון דער לופט, וואָס איז אויף מאַטעריאַלן און קראָפט וועט מוזן אַרויס־נעמען ווערן פון דער לופט, וואַסער, ערד און פון דער זון.

ער האָט אויך געזאָגט אַז אידן פלעגן מיט־ברייגנען ביינקלאַר, אָבער די תּגירונג האָט דאָס טאָלערירט ביז דער היי־קאַמי־שאָנער טשענסלאָר איז געקומען און איינגעפירט נייע רעגולאַציעס. זייט דאָ האָט ער גערעכנט, אַז אַ באַרייטנדיקע ער־רערונג איז געמאַכט געוואָרן אין דער פאָרם פון נאָטעס דינסט ביי דער וואַנט. זייט טשענסלאָרס אָנקומען האָט מען צום ערשטן מאָל געשטעלט אַן אָפּטייליונגס־וואַנט (פאַר די פרויען) ראש השנה 1928, און ווען מען האָט אים וועגן דעם באַריכ־טעט, האָט ער באַפוילן מ׳זאָל אַן אָרונ־טערנעמען. די רעגירונג האָט ניט דער־לויבט קיין ביינקלאַר, דערפאַר וואָס דאָס שטערט דעם דורכגאַנג רעכט און אַז דאָס וואָלט געגעבן די אידן אַ רעכט צו גלויבן, אַז זיי האָבן דאָרט וועלכע ניט אין איינג־טום רעכט.״

ברייטשער וויסנשאַפטסמאַן זאָגט אַז מענשן וועלן לעבן פון דער לופט

עס וועט קומען אַמאָל אַ צייט ווען מען וועט אויפהערן אָפּלאַכן פון "לופט מענ־שען", ווייל לופט וועט זיין דער הויפּט באַרן פון דער מענשלאַכער עקזיסטענץ, און פונקט אַזוי ווי מענשן זיינען אַמאָל געשפּייזט געוואָרן מיט "מן", אַזוי וועלן מענשן אין דער צוקונפט זוכן זייערע שפּייזן אין דער לופט.

אַזוי ווייניקסטנס דיינקט דער בריטי־שער וויסנשאַפטסמאַן דר. הערבערט לע־ווינשטיין, פּרעזידענט פון דער נעזעל־שאַפט פון כעמישער אינדוסטריע אין לאָנדאָן.

דר. לעווינשטיין זעט פאַראויס די צייט ווען באַהייצונג וועט מוזן געוועזן אויף אויפן און קראָפט וועט מוזן אַרויס־נעמען ווערן פון דער לופט, וואַסער, ערד און פון דער זון.

אַראַבישע סטראַשונקעס שרעקן אונז ניט, - זאָגט קאָמישאָנער

ירושלים, יולי 17 (איטאַ).— "אייערע סטראַשונקעס וועלן אונז ניט אָפּשרעקן און באַאיינפלוסן" — האָט קאָמישאָנער לאָפּגראַן באַמערקט, אונטערבערעכנדיק די דערקלערונג, וואָס דושאַמאַל הוסיין, סעק־רעטאַר פון דעם מוסולמאַנישן ראַט, האָט געמאַכט פאַר דער כותל מערבי אונטער זוכונגס קאָמיסיע. דושעמאַל הוסיין האָט געשילדערט פאַר דער קאָמיסיע די אַנ־שטרענגונגען פון דער אַראַבישער עקזע־קוטיווע צו אָרגאַניזירן די שכנ׳ישע לענ־דער אַרום דער "וואַנט" פראַגע.

"די שאַ׳ן קאָמיסיע" האָט זיך באַמיט אַרויסצולאָזן אַלע באַוויזן וועגן וועלכע ניט איז רעכט צו דער וואַנט, אָבער אונ־זער חוב איז צו אונטערזוכן אויעלכע רעכט און אַרויסלאָזן אַלע פּאָליטישע פראַגען". האָט לאָפּגראַן געזאָגט, "מ׳איז צו באַדויי־ערן וואָס די אַראַבישע עקזעקוטיווע האָט זיך געשטעלט קעגן דעם געזעצלאַכן באַ־פעל וואָס די רעגירונג האָט אַרויסגעגעבן און וואָס עס זיינען געמאַכט געוואָרן צייט־וויליקע רעגולאַציעס. וועגן אידישע מת־פּללים ביי דער וואַנט, אָבער די קאָמיסיע זי וועט זיך נאָך טרעטן מיט די פיס. זי וועט אונטערזוכן די לענגאַלע גרונדן און זיך ניט לאָזן סטראַשען". ער האָט אויס־געדריקט די האָפענונג דאָס די צדדים וועלן קומען צו אַ קענדזייטיקער פאַרשטענ־דיקונג און אַז דער באַשלוס פון דער קאָ־מיסיע וועט דורכגעפירט ווערן מיט נייס פון שרעק און האָס, נאָר מיט גע־פיל פון קענדזייטיקן רעספּעקט פון צוויי גרויסע טיילן פון לאַנד.

——(::)——

שניט אויף קאָרן אָנגעפאַנגען אין דער וועסט

דער אַגריקולטור דעפּאַרטמענט פון דער סי. פּי. אַר., האָט דערהאַלטן אַ מעלדונג פון העטאַן, מאַנס., אַז אין יענעם דיס־טריקט און דעם דיסטריקט פון מערי־סין העט, אין דרום אַלבערטאַ, האָט זיך אָנגעפאַנגען דער שניט אויף קאָרן.

פאַרטרעטער פון מושב זקנים אין עדמאָנטאָן

אי. גרינבערג, פּרעזידענט פון וויניפּע־גער און מערב קאַנאַדער מושב זקנים, וואו 44 אַלטע לייט ווערן אויפגעהאַלטן, בעט אונז צו מעלדן, אַז ב. סאַרנער, דער סופּעראינטענדענט פון מושב זקנים, וועט זיין די טעג אויף זיין יערלאַכן באַזוך אין עדמאָנטאָן.

מר. גרינבערג בעט די עדמאָנטאָנער אידן אַז זיי זאָלן ביישטייערן דאָס יאָר צום מושב זקנים, פונקט ווי זיי האָבן דאָס געטאָן אין די פריערדיקע יאָרן, ניט רעכענענדיק זיך מיט דעם וואָס דיי צייט איז אפשר ניט אַזוי גינסטיק ווי פאַר אַ יאָרן.

מר. גרינבערג דריקט אויס זיין האָפע־נונג, אַז די עדמאָנטאָנער אידן וועלכע האָבן אַלע מאָל אַזוי ברייטהאַרציק גע־שטיצט די דאָזיקע אינסטיטוציע, וואו 44 אַלטע לייט האָבן אַ היים פאַר זיך, וועלן אויפנעמען דעם שליח פון מושב זקנים ווי געהעריק איז, און זיי וועלן טאָן זייער פליכט צו די אַלטע לייט.

אידישע פרוי געשטאָר בעז איז איטאַנס סטאָר

נחמה דאַנדי, פון 583 סעלקירק עוועי־ניו, איז היינט געשטאָרבן אין איטאַנס סטאָר. וועגן זי איז גענאַנגען אַהין איינ־קויפן.

וועגן זי האָט פאַרלאָזט דאָס הויז האָט זי זיך אויף גאַרניט באַקלאָגט, אָבער אָנקומענדיק אין סטאָר האָט זי זיך דער־פילט שלעכט, און זי איז דאָרטן געשטאָר בעז פון אַ האַרץ פעלער. די פאַרשטאָר־בענע איז אַלט געווען אַרום פופציק יאָר. איר מאַן געפינט זיך אין שיקאַגאָ.

——(::)——

יונגערמאַן ווערט דערטרונקען אין ריווער

אַן אומגליק האָט געטראָפן נעכטן 3 אַזייגער נ. מ., ווען דזשאָן שטערק, 16 יאָר אַלט, פון 625 סט. דזשאָן עוועי., איז דערטרונקען געוואָרן אין דער ריווער.

שטערק און 3 חברים האָבן גענומען אַ שיפל און אָנקומענדיק אין מיטן ריווער איז שטערק אַרויסגעשפּרונגען פון שיפל און געלאָזט זיך שווימען. ער איז גע־שוואָמען אַ שטיק וועג, ווען פּלוצלונג אַבער האָבן זיינע חברים באַמערקט, אַז ער טרינקט זיך, איינער פון די חברים איז נאָך אַוועק אין העלפן, אָבער ס׳איז אים ניט געלונגען. דעם ערפאָלג פון דער־טרונקענעם האָט מען נאָך (היינט פרי) ניט געפונען.

אידישע פרוי אין פאַרלאָרן

מאָנטרעאַל, יולי 17 (איטאַ).— ווען אַ פרוי אין אַלטער פון 583 יאָר איז פאַרלאָרן אין מאָנטרעאַל, האָט מען אַנגעהויבן אַ זוכן פאַר איר. אַ פרוי אין אַ שוואַרץ קלייד, מיט אַ שוואַרץ הוט, אַ שוואַרץ פּאַר שיך און שטרימפּס, אַ שוואַרץ ריטיקל מיט אַ ווייסן פּאַס, אַ ווייסע בלוזע, אַ ווייסע הויבן און אַ ווייסע פּאַר הענטשן

THE ISRAELITE PRESS
The only Jewish Newspaper of Western Canada.
אידישע וואָרט
Office and Place of Business: New Israelite Press Bldg., 165 Selkirk Ave. East
Published daily except Saturday and Sunday
ENTERED AS SECOND-CLASS MAIL MATTER AT OTTAWA
Subscription: $6.00 per year.
Est. 1910 Phones: 55 409—52 213
Winnipeg — Manitoba

סטאלין — איז קאָנסעקווענט

פון מאָסקווע קומען אָן מעלדונגען וועגן א גרינדלאכער רעאָרגאַניזירונג פון דער סאָוועט רעגירונג. יאָזעף סטאלין, וועלכער האָט ביז איצט פארנומען דעם באשיידענעם אמט פון סעקרעטאר פון דער קאָמוניסטישער פארטיי, — וועלכער איז אָבער פאקטיש, געווען דער אמת'ער דיקטאטאר פון רוסלאנד — האָט אָפּגעזאָגט אלעקסיי ריקאָוו'ן פון דעם אמט פון פרעמיער, און זיך אליין באשטימט אויף ריקאָוו'ס שטעלע. סטאלין איז געווארן דער אָפיציעלער, אָפן אנערקענטער דיקטאטאר פון סאָוועטן־מאכט.

זיין ארונטערזעצונג האָט ריקאָוו צו פארדאנקען איין קליינקייט: ער האָט געוואגט צו זיין א "רעכטער" אין נים איינשטימען מיט סטאלינס "לינקער". דער לעצטער פארטיי־קאָנגרעס, וועלכער איז אָפּגעהאלטען ערשט מיט א וואָך צוריק אין מאָסקווע, האָט, נאָטירלאך אנגענומען פון דער אלגעמיינער רעזאָלוציע פון סטאלינס "פראָגראם פאר א שנעלערער קאָלעקטיווישיזאציע, ווייל ווער וואגט זיך צו שטערן קעגן סטאלינס "איז גרויס סטאלינס" איז־פלום איז, און ווי שוואך זיינע קעגנער זיינען — האָבן עס דערווייז טאקע זיינע קעגנער אליין אויף דעם דערמאָנטן קאָנגרעס. קיין איינציקער פון די וועמען ער, סטאלין, האָט סארקאסטישע קריטיקירט, פון וועלכע ער האָט זיך אויסגעלאכט—האָט נים געוואגט צו ענטפערן. זיי האָבן באשיינפארלאך גע־געמיינט אז דורך זייער שטיל־שווייגן, וועלן זיי קאָנען אנהאלטן זייערע "דזשאבס", האָבן זיי דאָס אויך פארשפּירט. זיי האָבן פארגעסן אז סטאלין באטראכט זיך ווי דער נאָכפאָלגער פון לעניי'נען. ער גלייכט אין דער תורה פון דיקטאטור. אין ער איז קאָנסעקווענט: א דיקטאטאר מיט ראטעגבער — איז א ווידערשפּרוך. נאָך ווייניקער פארשטענדלאך איז א דיקטאטאר ארומ־גערינגלט מיט ראטעגבער וועלכע זיינען נים איינשטימיק מיט אים. א דיק־טאטאר מוז האָבן בלויז געהאָרכזאמע אונטערגעגעבענע נאָכפאָלגער: "ווער עס איז נים מיר, איז קעגן מיר"—האָט געזאָגט נאפּאָלעאָן, אין דאָס זעל־בע — סטאלין.

שוין צייט מיר זאָלן וויסן

ענטפערנדיק א דעלעגאציע פון דער איינפלוסרייכער "אנגלאָ־דזשו־איש קאָמיטי" פון לאָנדאָן, וועלכע זיינען אים געקומען זעגן אין באזוג צו דער אָפּשטעלונג פון אידישער אימיגראציע אין ארץ־ישראל, האָט לאָרד פאספילד, דער קאָלאָניאל מיניסטער, געזאָגט אז, ערשטנס איז די אויפר־גונג פון די אידן נים באגרינדעט, די ענגלישע רעגירונג האָט אויף א האָר נים געביטן איר שטעלונג צו ארץ־ישראל. זי איז אנטשלאָסן געטרייו דורכ־צופירן אירע פארפליכטונגען אונטערן מנדאט. צווייטנס, זאָגט ער, מאָכן די אידן א גרויסן טעות: דער מאנדאט באצווקט נים צו גרינדן אין ארץ־ישראל א אידישן שטאאט, נאָר א "אידישע נאציאָנאלע היים" און דאָס מיינט אז די אינטערעסן פון די . . . אראבער מוזן באשיצט ווערן.

אין א בריוו וואָס דראמאנד שיעלס, געהיפּס סעקרעטאר צום קאָ־לאָניאל מיניסטער, האָט מיט א פאָר וואָכן צוריק געשיקט אים אידישע דע־פּוטאט מארקוס, באקלאָגט ער זיך אויך אז די אידישע מאסן זיינען צופיר־אויפגערעגט; אז די אידישע פרעסע איז צו פארדעכטיקט און דריקט אויס איר קעגנערשאפט, אָדער נים־צוטרוי צו דער ענגלישער רעגירונג אין נים־געמאָסטענע ווערטער און "דאָס העלפט אונז נים צו לעזן די שווערע פראגעס וואָס זיינען פארבונדן מיט דעם אויפבוי פון ארץ־ישראל".

מיר פארשטייען דיך געפילן פון לאָרד פאספילד און מר. שיעלס. עס וואָלט געווים זיין פיל איינגענעמענער, פיל גרינגער, ווען די אידן פראָטעס־טירן נים, ווען די ציטונגען באציען זיך בלויז מיט דעפעלאכקייט צו דער ענגלישער רעגירונג. אָבער וועמעס שולד איז עס, וואָס די אידן זיינען אויפ־גערעגט, און די אידישע פרעסע פארדעכטיקט? ווער, אויב נים די אומפּיי־איקע אָנגעשטעלטע פון דער ענגלישער רעגירונג וואָס פארטיידיקן נים זייערע אייגענע און די אידישע אינטערעסן אין ארץ־ישראל?

דער ערשטער באדינג פאר אן ערלאכער דערפילונג פון דער ענגלי־שער רעגירונג'ס פארפליכטונגען צום אידישן פאָלק — איז צו אלע פעלקער וועלכע האָבן זיי איבערגעגעבן דעם מאנדאט—איז קלאָר צו פארשטיין וואָס איז דער צוועק פון דעם מאנדאט. לאָרד פאספילד זאָגט אז דער מאנדאט באַ־צוועקט נים צו גרינדן א אידישן שטאאט, נאָר א אידישע נאציאָנאלע היים. די ציוניסטן זיינען מיט אים איינשטימיק. אָבער א אידישע "נאציאָנאלע" היים, האָט קיין זין נים, אָן אידן — און אָן געוויסע "נאציאָנאלע" פריווי־לעגיעס. נאציאָנאלע "רעכט" אין און איבער ארץ־ישראל. און די ערשטע, נאמירלאכסטע, גרינדלאכע, וועלכסט־פארשטענדלאכע "רעכט" איז — א פרייע אידישע אימיגראציע קיין ארץ־ישראל.

בלויז "מענשלאכע" רעכט זוכן די אידן נים נאָר אין ארץ־ישראל; דאָס דערוואָרטן זיי, פאר דעם קעמפן זיי אין אלע אנדערע לענדער איבער דער גאנצער וועלט. אין ארץ־ישראל פאָדערן זיי פאָזיטיווזיג, באשטימטע און נים באגרעניצטע "נאציאָנאלע" רעכט.

און אויב זיי קאָנען דאָס נים דערוואָרטן, און נים פאָדערן, זאָל דער באַרעכטער, קלאָר־דייקנדער, גוטמוטיקער און פריינדלאכער לאָרד פאס־פילד דערקלערן צו וואָס זיינען די אידן יאָ באַרעכטיקט — זאָל ער באַ־שטימט דעפינירן וואָס א "אידישע נאציאָנאלע היים" מיינט — און אונ־מער וועלכע אומשטענדן און באדינגונגען קאָנען די אידן עס דערגרייכן.

שוין צייט מיר זאָלן וויסן!

מיר גראטולירן זיי

איינע פון די מערקווירדיקסטע פונקטן אין דער שיינער רעדע וואָס פרעמיער קינג האָט געהאלטן ביי דער פייערונג פון מאניטאָבעס דימע־טענעס יובילי, איז געווען די וואָס ער האָט מיט באגייסטערונג דערמאָנט, אז טראָץ דעם וואָס דער סכסך צווישן די פראָווינציעלע און פעדעראלע רעגירונגען ארום דער פראגע פון איבערגעבן די נאטירלאכע רייכטימער פון דער פראָווינץ, — האָט זיך פארשלעפּט פאר צענדליקער יאָרן, איז ער איצט געשליכטעט געווארן אויף אזוי פיל צופרידנשטעלנד פאר אלע, אז דער אָפּמאך איז איינשטימיק אָנגענומען געווארן סיי פון דעם פראָווינציאלן פאר־לאמענט, סיי פון דעם פעדעראלן און אויך פון דעם ענגלישן פארלאמענט.

דאָס איז געווים א דערגרייכונג מיט וועלכער די ביידע פרעמיערס — פרעמיער קינג און פרעמיער ברעקען — האָבן א רעכט צו שטאָלצירן. קיי־נער פון זיי האָט נים געזוכט צו שלאָגן פּאָליטישן קאפּיטאל פאר זייערע באזונדערע רעגירונגען אָדער פארטייען. די פארטרעטער פון ביידע רעגירונ־גען האָבן געהאט דעם זעלבן אָפּזיכט: קומען צו אן ערלאכער פארשטענ־די־קונג און ענטגיטיק שליכטן א פראגע צו גונסטן פון ביידע צדדים.

און ווען מענשן קומען זיך צוזאמען אָן פאראורטייל, נים זוכנדיק אויסצוקומפּן ביים אנדערן פריווילעגיעס צו וועלכע זיי זייגען נים גרינט־לאך באַרעכטיקט, צו שליכטן א געוויסן סכסוך — קאָנען זיי דאָס אָן גרויסע שווערקייטן דערגרייכן.

פרעמיער קינג און פרעמיער ברעקען — מיט זייערע מיטהעלפער, פארדינען אונזער אנערקענונג פאר זייערע דינסטן אין דעם הינזיכט — און מיר גראטולירן זיי.

דאָס אידישע וואָרט

דאמילטאָן, אָנט.

א קאָרעספּאָנדענץ
פון ש. קאָפּלאָן

אויב איר ווילט זעען דאמילטאָן אין איר גאנצן פראכט, ראטן מיר אייך אויס־הויבן זיך אויף איינעם פון די אויבער־שטע עטאזשן פון "ראָיאל קאנאדע האָ־טעל" אין פון דארטן כאפּן א קוק דורכן פענסטער אונטן אין ארום.

ווען איר ווילט אָבער נאָך בעסער זע־ען דאמילטאָן, פון א העכערן און ברייטער רעז פּלאץ און נים דורך א פענסטער, דאן גייט ארויף, אָדער פאָרט ארויף, מיט א קאר אויף דעם דאמילטאָנער באַרג — וואָס איז ענלאך צום באַרג פון מאָנטרעאָל און פון דארט וועט איר זעען א גאָט געבענשט שטוקל לאנד.

די וואונדערבארע פאנאראמע שטעלט מיט זיך פאר א טייל פון דער אנטערער לעק און הארט לעבן איר דעם טאָל וואָס איז קאנטיק מיט יאָרן צוריק געווען פול מיט וואסער פון דעם זעלבן לייק, לינט די שיינע שטאָט דאמילטאָן וואָס טוטקס זיך אין גרינס: בוימער לייגן אויס די נאסן, בוימער גרופּירט אין סקווערן און מערער אין צווישן זיי זויבערע לאנגע גא־סען אין א מאָלערישער אומארדענונג, גלייכע גאסן אָדער ניט. געשניטן אין א שטריינגן אָרדענונג ווי א שאך בּרעט. די פאָבטפּלע געבייודע, געזעלשאפטלא־כע, פּרווּוואטע און רעזידענס געבייודע מיט דעם קליין ביסל מאָנומענטן, גיבן צו דאמילטאָן דעם חן פון א קלענערע מוסטערהאפטע מערב־אייראָפּייאישע שטאָט.

און ווען דאָס אלעס איז נאָך ווייניק אין איר ווילט זעען אין נאָכט געבענשט נאטור האָט זיך קאָפּפערירט מיט אר־גאניזירטע מענשן־פליכט קענגאיבער עלנטע, ליידנדע און אומגלוקלאכע מיט־מענשן — כאפּט א שפּאציר איבער'ן דערמאָנטן באַרג וואָס שטעלט מיט זיך פאר די פארטזעצונג פון דאמילטאָן אין דער חויך. דארט אויפ'ן באַרג איז דאָס קעווינגרייך פון די משוגעים און פון די ט. ב. קראנקע. די הונדערטער געבייו־דעס פון די צוויי אנשטאלטן גזיינען צע־וואָרפן וויים אין ברייט איבער'ן גאנצן באַרג־פלאך. איר זעט דאָ און דארט אייג־זאמע קלענערע הייזער פאר איינצלנע אומגלוקלאכע און גרעסערע געמיינזאמע געבייודעס פאר די צענדליקע און הונ־דערטע. געשטראָפטע מענשן. איר קאָנט זיי זעען דורך די פענסטער, איר באגעגנט זיי ארומשפּאצירנדיק איבער א אלייען און מוסטערהאפטע גאסן פון דאמילטאָ־נער באַרג־טאָל. עס וויינט דאָס הארץ קו־קענדיק אויף די בלאסע שיינע פּנים'ער פון די ט. ב. קראנקע, מערסטנטייל פרויי־ען, פּנים'ער געאיידלטע און יסורים, פּנים'ער פון מענשן וואָס האָבן שוין שלום געמאכט מיט דעם געדאנק אז זיי־ערע טעג פון גאָט'ס שיינער וועלט זיי־נען געעיילטע און אז זיי געפינען זיך שוין פרוזדור פון דער אן יענער וועלט.

ניט הייסלאכער ווערט אויף אויפ'ן הארצן ווען איר באגעגנט זיך מיט די פארשיידענע טיפּן משוגעים, דער גרעס־טער טייל פון זיי ארבעטן אויף די פער־דער פון דער פארם וואָס ליגט אויפ'ן זעלבן באַרג אין גרינען און וואקסן א דאנק דער מי פון די עלנטע. צי פילן זיי אז אויך זיי ביווען גאָטס וועלט? צי באגרייפן זיי אז דאָ אין דאמילטאָ ווערט אלעס געטאָן כדי צו פארזיכן דעם לעבן פון מענשן מיט פארלאָרענעם שכל?

מיר ווייסן נים וועמען עס געהערט די איניציאטיווע פון אויפהויבן די אומגליק־לאכע פון צום אידישן פאָלק — אין צו אלע פעלקער וועלכע האָבן זיי איבערגעגעבן דעם מאנדאט—איז קלאָר צו פארשטיין וואָס איז דער צוועק פון דעם מאנדאט. לאָרד פאספילד זאָגט אז דער מאנדאט באַ־צוועקט נים צו גרינדן א אידישן שטאאט, נאָר א אידישע נאציאָנאלע היים. די ציוניסטן זיינען מיט אים איינשטימיק. אָבער א אידישע "נאציאָנאלע" היים, האָט קיין זין נים, אָן אידן — און אָן געוויסע "נאציאָנאלע" פריווי־לעגיעס. נאציאָנאלע "רעכט" אין און איבער ארץ־ישראל. און די ערשטע, נאמירלאכסטע, גרינדלאכע, וועלכסט־פארשטענדלאכע "רעכט" איז — א פרייע אידישע אימיגראציע קיין ארץ־ישראל.

בלויז "מענשלאכע" רעכט זוכן די אידן נים נאָר אין ארץ־ישראל; דאָס דערוואָרטן זיי, פאר דעם קעמפן זיי אין אלע אנדערע לענדער איבער דער גאנצער וועלט. אין ארץ־ישראל פאָדערן זיי פאָזיטיווזיג, באשטימטע און נים באגרעניצטע "נאציאָנאלע" רעכט.

און אויב זיי קאָנען דאָס נים דערוואָרטן, און נים פאָדערן, זאָל דער באַרעכטער, קלאָר־דייקנדער, גוטמוטיקער און פריינדלאכער לאָרד פאס־פילד דערקלערן צו וואָס זיינען די אידן יאָ באַרעכטיקט — זאָל ער באַ־שטימט דעפינירן וואָס א "אידישע נאציאָנאלע היים" מיינט — און אונ־מער וועלכע אומשטענדן און באדינגונגען קאָנען די אידן עס דערגרייכן.

שוין צייט מיר זאָלן וויסן!

מיר גראטולירן זיי

איינע פון די מערקווירדיקסטע פונקטן אין דער שיינער רעדע וואָס פרעמיער קינג האָט געהאלטן ביי דער פייערונג פון מאניטאָבעס דימע־טענעס יובילי, איז געווען די וואָס ער האָט מיט באגייסטערונג דערמאָנט, אז טראָץ דעם וואָס דער סכסוך צווישן די פראָווינציעלע און פעדעראלע רעגירונגען ארום דער פראגע פון איבערגעבן די נאטירלאכע רייכטימער פון דער פראָווינץ, — האָט זיך פארשלעפּט פאר צענדליקער יאָרן, איז ער איצט געשליכטעט געווארן אויף אזוי פיל צופרידנשטעלנד פאר אלע, אז דער אָפּמאך איז איינשטימיק אָנגענומען געווארן סיי פון דעם פראָווינציאלן פאר־לאמענט, סיי פון דעם פעדעראלן און אויך פון דעם ענגלישן פארלאמענט.

דאָס איז געווים א דערגרייכונג מיט וועלכער די ביידע פרעמיערס — פרעמיער קינג און פרעמיער ברעקען — האָבן א רעכט צו שטאָלצירן. קיי־נער פון זיי האָט נים געזוכט צו שלאָגן פּאָליטישן קאפּיטאל פאר זייערע באזונדערע רעגירונגען אָדער פארטייען. די פארטרעטער פון ביידע רעגירונ־גען האָבן געהאט דעם זעלבן אָפּזיכט: קומען צו אן ערלאכער פארשטענ־די־קונג און ענטגיטיק שליכטן א פראגע צו גונסטן פון ביידע צדדים.

און ווען מענשן קומען זיך צוזאמען אָן פאראורטייל, נים זוכנדיק אויסצוקומפּן ביים אנדערן פריווילעגיעס צו וועלכע זיי זייגען נים גרינט־לאך באַרעכטיקט, צו שליכטן א געוויסן סכסוך — קאָנען זיי דאָס אָן גרויסע שווערקייטן דערגרייכן.

פרעמיער קינג און פרעמיער ברעקען — מיט זייערע מיטהעלפער, פארדינען אונזער אנערקענונג פאר זייערע דינסטן אין דעם הינזיכט — און מיר גראטולירן זיי.

50,000 אידישע פאמיליעס ערדארבעטער קאָנען באוועגט ווערן אין א"י

צו דער אונטערזוכונג פון לאָרד סימפּסאָן

פון י. אייגער (ירושלים)

וועגן יסורים זאָגט די וועלט: וועגן די צווייטע מינוט זאָל זיין ווי די ערשטע, וואָלען מענשן נים אריבערגעטראָגן, דער נאָכצער ענין מיט סימפּסאָן'ען, זיין באַ־שטימונג מיט זיין אָנקומען קיין ארץ־ישראל האָט פארשאפט די אידן גרויס צער. שטיין אויף דעם בּרעג פון אָפּ־גרונט איז א שרעקאָכער געפיל: עס שווינדלט דער קאָפּ און הענט אין פיס לאָזן זיך אָפּ. ווייל עס איז נים קיין פראַ־גע וועגן בעסער אָדער ערגער, נאָר וועגן "זיין אָדער נים זיין". ענלאכעס צו דעם האָבן געשפּירט די אידן וועגן ה' סימפּ־סאָן איז געקומען אהער צו דערפילן זיין מיסיע. א קליינקייט: מ'האָט אוועקגע־שטעלט די פּראָבלעם וועגן דער לעצטער אידישער האָפענונג. אין דער פראַס פון "זיין אָדער נים זיין" און איין מענש אליין דאַרף אַרויסטראָגן אן אורטייל! נאָר מיט יערן טאָג איז די שאָפונג גע־וואָרן שוואכער; ה' סימפּסאָן האָט אנ־געהויבן אומפּאָרן איבער'ן לאנד, ער איז געווארן א מין תּשיב און די אידישע באַפעלקערונג האָט זיך צו אים צוגע־וואוינט. צוזאמען מיט דעם, און דאָס איז וואַרשיינלאך די הויפּט אורזאך, האָ־בען זיך אָנגעהויבן פארשפּרייטן קלאָנ־גען אז ה' סימפּסאָן ווערט אלץ מער פריינדלאך געשטימט, אז עס איז צו האָפן אז ער וועט זיין ענגע אביעקטיוו, און די אידן פארלאנגן דאָך ניט מער ווי אביעקטיוויטעט. אָבער דער אידן זיינען איצט שוין שוואַרק צוריקגעהאלטן בּנוגע שיינע פראָגן און אפילו פארמעלע הב־טחות פון ענגלענדער און דעריבער קאָן קיין רעדע ניט זיין וועגן רואיקייט און זיכערקייט אין באאוג צו די רעזולטאטן פון ה' סימפּסאָן'ס אונטערזוכונג.

די אידישע אגענט האָט באשטימט א פּפעציעלע קאָמיסיע מיט ארטור רופּין אין דער שפּיץ, וועלכע האָט געראַרפט פאר ה' סימפּסאָן'ען און דערויבער האָט א באַזונדערן אינטערעס דאָס, וואָס דר. רופּין האָט געזאָגט וועגן דעם אין זיין באריכט מיט א פּאָר וואָכן צוריק אינם חוּיפּט ביוראָ פון'ם קרן היסוד. ה' סימפּ־סאָן האָט זיך באשעפטיקט מיט דער קאָ־לאָניזאציע פּראָבלעם אין גרינכולאנד, אָבער קיינער וויים ניט אויב ער איז באַ־קאנט מיט לאנדווירטשאפט. די קאָמיסיע וויט רופּינס דערקלערונג, וועט ניט באַ־ריר מיט אים קיין פּאָליטישע פראגעס, נאָר וועט בלויז מיט אים פירן געשפּרע־כען איבער די עקאָנאָמישע תּנאים פון אידישער האָפענונג. אין דער פאַרס פון "זיין אָדער נים זיין" און איין מענש אליין דאַרף אַרויסטראָגן אן אורטייל! נאָר מיט יערן טאָג איז די שאָפונג גע־וואָרן שוואכער; ה' סימפּסאָן האָט אנ־געהויבן אומפּאָרן איבער'ן לאנד, ער איז געווארן א מין תּשיב און די אידישע באַפעלקערונג האָט זיך צו אים צוגע־וואוינט. צוזאמען מיט דעם, און דאָס איז וואַרשיינלאך די הויפּט אורזאך, האָ־בען זיך אָנגעהויבן פארשפּרייטן קלאָנ־גען אז ה' סימפּסאָן ווערט אלץ מער פריינדלאך געשטימט, אז עס איז צו האָפן אז ער וועט זיין ענגע אביעקטיוו, און די אידן פארלאנגן דאָך ניט מער ווי אביעקטיוויטעט. אָבער דער אידן זיינען איצט שוין שוואַרק צוריקגעהאלטן בּנוגע שיינע פראָגן און אפילו פארמעלע הב־טחות פון ענגלענדער און דעריבער קאָן קיין רעדע ניט זיין וועגן רואיקייט און זיכערקייט אין באאוג צו די רעזולטאטן פון ה' סימפּסאָן'ס אונטערזוכונג.

די אידישע אגענט האָט באשטימט א פּפעציעלע קאָמיסיע מיט ארטור רופּין אין דער שפּיץ, וועלכע האָט געראַרפט פאר ה' סימפּסאָן'ען און דערויבער האָט א באַזונדערן אינטערעס דאָס, וואָס דר. רופּין האָט געזאָגט וועגן דעם אין זיין באריכט מיט א פּאָר וואָכן צוריק אינם חוּיפּט ביוראָ פון'ם קרן היסוד. ה' סימפּ־סאָן האָט זיך באשעפטיקט מיט דער קאָ־לאָניזאציע פּראָבלעם אין גרינכולאנד, אָבער קיינער וויים ניט אויב ער איז באַ־קאנט מיט לאנדווירטשאפט. די קאָמיסיע וויט רופּינס דערקלערונג, וועט ניט באַ־ריר מיט אים קיין פּאָליטישע פראגעס, נאָר וועט בלויז מיט אים פירן געשפּרע־כען איבער די עקאָנאָמישע תּנאים פון האָפענונג. אין דער פאַרס פון "זיין אָדער נים זיין" און איין מענש אליין דאַרף אַרויסטראָגן אן אורטייל! נאָר מיט יערן טאָג איז די שאָפונג גע־וואָרן שוואכער; ה' סימפּסאָן האָט אנ־געהויבן אומפּאָרן איבער'ן לאנד, ער איז געווארן א מין תּשיב און די אידישע באַפעלקערונג האָט זיך צו אים צוגע־וואוינט. צוזאמען מיט דעם, און דאָס איז וואַרשיינלאך די הויפּט אורזאך, האָ־בען זיך אָנגעהויבן פארשפּרייטן קלאָנ־גען אז ה' סימפּסאָן ווערט אלץ מער פריינדלאך געשטימט, אז עס איז צו האָפן אז ער וועט זיין ענגע אביעקטיוו, און די אידן פארלאנגן דאָך ניט מער ווי אביעקטיוויטעט. אָבער דער אידן זיינען איצט שוין שוואַרק צוריקגעהאלטן בּנוגע שיינע פראָגן און אפילו פארמעלע הב־טחות פון ענגלענדער און דעריבער קאָן קיין רעדע ניט זיין וועגן רואיקייט און זיכערקייט אין באאוג צו די רעזולטאטן פון ה' סימפּסאָן'ס אונטערזוכונג.

אויסער דעם זיינען נאָך פאראן אנ־דערע געגנטן, ווי אהרום בית־שאן — א קאָלאָסאלער שטח פון 400,000 דונאם, אויף אים געפינען זיך נים מער ווי 15 אויף אים געפינען זיך נים מער ווי 15 הונדערט אראבישע פאמיליעס. די געגנט "חולה" און אנדערע, וועלכע דר. רופּין האָט נים געוואָלט אָנרופן, ער האָט דער־קלערט אז ער איז פּולשטענדיק אי־ן בערציינט אז מען קאָן באַזעצן 50 טויזנט אראבישע פאמיליעס. אָן דעם אז מען זאָל דאַרפן אפילו איין אראבישן פּויער אויסטרייבן פון זיין באַדן. פארקערט, דער אראבישער פּויער וועט נאָר לעבן באַרייכטער בעסער ווי ער האָט געלעבט.

עס פארשטייט זיך, אז דאָס קאָן מען נים דורכפירן פאר א יאָר אָדער צוויי, נאָר אין משך פון צוואנציק יאָר: דאָס איז אפהיינגיק פון דעם ווילן פונ'ם אי־דישן פאָלק — ער זאָל געבן די נויטיקע געלט מיטלען, און פון דעם גוטן ווילן פון דער רעגירונג — זי זאָל נים שטערן נאָר מיטהעלפן. צוזאמען מיט די 50 טויזנט פאמיליעס ערד־ארבעטער וועלן קאָנען קומען אין לאנד צוויי מאָל און זאָנאר דריי מאָל אזוי פיל פאמיליעס פון אנדערע באשעפטיקונגען, אזוי אז ערד־ארבעטער זאָלן אויסמאכן 30 פּראָצ. פון דער איד. באפעלקערונג. אויב מיר וועלן דעעכנען יעדע פאמיליע פאר 5 נפשות, וועלן מיר א דאנק דער דאָזיקער קאָלאָ־ניזאציע צוואמען מיט די 165,000 אי־דן, וועלכע זיינען שוין פאראן אין לאנד, דערגרייכן צו א אידישער באפעלקערונג פון א מיליאָן נפשות. אויב אונזער דור וועט דאָס נאָר דורכפירן, וועט דאָס הייס־סען אז ער האָט דערגרייכט דעם ציל, וועלכע ער האָט געקאָנט שטעלן פאר זיך, אז דאָס דאַרף מען באוויין פאר ה' סימפּסאָן'ען און דאָס איז די אויפגאבע פון דער געשאפענער קאָמיסיע.

דער דר. רופּין האָט דאָמאָלסט פאר־ענדיקט מיט עטלאכע ערנסטע און האַר־ציקע טרייסט־פאָרלעלן צווישן דער אינטערעסנטער אינטערעסן מיט דער אינטערעסן אין דער אין אלע אנדערע. וועלכע דר. רופּין האָט נים געוואָלט אָנרופן, ער האָט דער־קלערט אז ער איז פולשטענדיק אי־ן בערציינט אז מען קאָן באַזעצן 50 טויזנט אראבישע פאמיליעס. אָן דעם אז מען זאָל דאַרפן אפילו איין אראבישן פּויער אויסטרייבן פון זיין באַדן. פארקערט, דער אראבישער פּויער וועט נאָר לעבן באַרייכטער בעסער ווי ער האָט געלעבט.

עס פארשטייט זיך, אז דאָס קאָן מען נים דורכפירן פאר א יאָר אָדער צוויי, נאָר אין משך פון צוואנציק יאָר: דאָס איז אפהיינגיק פון דעם ווילן פונ'ם אי־דישן פאָלק — ער זאָל געבן די נויטיקע געלט מיטלען, און פון דעם גוטן ווילן פון דער רעגירונג — זי זאָל נים שטערן נאָר מיטהעלפן. צוזאמען מיט די 50 טויזנט פאמיליעס ערד־ארבעטער וועלן קאָנען קומען אין לאנד צוויי מאָל און זאָנאר דריי מאָל אזוי פיל פאמיליעס פון אנדערע באשעפטיקונגען, אזוי אז ערד־ארבעטער זאָלן אויסמאכן 30 פּראָצ. פון דער איד. באפעלקערונג. אויב מיר וועלן דעעכנען יעדע פאמיליע פאר 5 נפשות, וועלן מיר א דאנק דער דאָזיקער קאָלאָ־ניזאציע צוואמען מיט די 165,000 אי־דן, וועלכע זיינען שוין פאראן אין לאנד, דערגרייכן צו א אידישער באפעלקערונג פון א מיליאָן נפשות. אויב אונזער דור וועט דאָס נאָר דורכפירן, וועט דאָס הייס־סען אז ער האָט דערגרייכט דעם ציל, וועלכע ער האָט געקאָנט שטעלן פאר זיך, אז דאָס דאַרף מען באוויין פאר ה' סימפּסאָן'ען און דאָס איז די אויפגאבע

אן אפיל צו עדמאָנטאָנער אידן

אין נאָמען פון די 44 זקנים און זקנות פון ווינניפּעגער און מערב פאר־נאדער מושב זקנים, וועגדע איך זיך צו אייך, אז איר זאָלט ביישטייערן פאר דער נייטיקער אינסטיטוציע אזוי ווי איר האָט עס געטאָן אלעמאָל, ניט רע־כענענדיק זיך מיט דער איצטיקער צייט וואָס איז אפשר ניט צו גוט.

ב. סארנער

אונזער פארטרעטער און סופּעראינטענדענט, וועט אייך באזוכן אין נאָמען פון מושב זקנים, און מיר האָפן אז איר וועט־ביישטייערן אייער חלק אויף אויסהאלטן די אלטע לייט. אין דערפאר וועט אייך גאָט העלפן אז איר וועט האָבן א גוטע עלטער ביי זיך דער היים.

באַרד אף דירעקטאָרס פון מושב זקנים,
א. גרינבערג, פּרעזידענט.

BANK MONEY ORDER No 32
Bank of Hamilton
James Doe — Hamilton Ont. 11th 1928
PAY TO THE ORDER OF Jno Roe Co. — $50.00
THE SUM OF Fifty DOLLARS
THE ROYAL BANK OF CANADA
TO THE TELLERS OF THE ROYAL BANK OF CANADA IN CANADA
countersigned C. O'Neill
countersigned M. Menzies
NEGOTIABLE WITHOUT CHARGE BY ANY CHARTERED BANK IN CANADA (EXCEPT IN THE YUKON DISTRICT)
money order enclosed

"מאָני אָרדערס איינגעשלאָסן"

פאר זיכערקייט און באקוועמלאכקייט אין אריבערשיקן געלט איבערהאל אין קאנאדע, די פּראָווינציעלע שטאטן אָדער אין די בריטישע אינזלען, באנוצט זיך מיט די ראָיאל בענק מאָני אָרדערס. מען קאָן זיי באקומען אין יעדן ברענטש פון דער באנק און זיי ווערן אויסגעצאָלט אין דאָלארן אָדער פונטן.

The Royal Bank of Canada

פון דער פראָווינץ

רעדזשיינע

געזעלשאפט. נאָטיצן

פון י. בערעזנער

מיט אייניקע וואכן צוריק איז ביי אונז געווען מר. לעוו, פארשטייער פון דעם קאאפעראטיוו "ביכער" - און טראָץ די שלעכטע צייטן האט ער באוויזן צו פאר־קויפן ביכער פאר בעכער 100 דאָלאר. דאס ציינט, אז ס'איז דא ביי אונז, אפילו אין רעדזשיינע, ביכער־פריינט וועלכע ווייסן ווי אפצושאצן די אידישע לעטעראטור און איך כזן זיכער, אז דאס מאל וועלן זיי אויך מאכן א גוטן געברויך פון די אידישע ביכער. איך שטרייך אונטער "דאס מאל" מיינענדיק, אז די ביכער וואס מ'האט גע־קויפט פון שמריהו לעווין מיט א פאר יאר צוריק זיינען געווים ניט אויסגענוצט גע־ווארן ווי געהעריג. די פריינט פון העברייִ־איש פילן זיך ניט אזוי גוט וואס די דאזיקע ביכער זיינען געיונט און אפילו ווען זיי וואלטן יא אמאל חשק געהאט צו לעזן זיי איז עס אויך א שווערע פראבלעם.

מר. לעוו מאכט זייער א פיינעם איינ־דרוק פון א היימישן אינטעליגענט. ער האט אפגעשטאטעט א וויזיט דעם שריי־בער פון די דאזיקע שורות. איך האב אויך געהאט א געלעגנהייט צו פארבריינגען מיט אים ביי א מיטאג און אין דער זעלבער צייט צו לערנען וועגן דער זעלבער אין אייר־ראפע. ספעציעל, וועגן די אייראפייער אידן.

אויך געהאט דעם פארגעניגן צו פאר־ברייגען מיט מר. ב. צוקערמאן, פון סאס־קאטון, וועלכער האט באזוכט די געגנט פון זאנענפעלד צווזאמען מיט מר. בלומ־פילד. מר. צוקערמאן האט אויסגעפארשט די לאגע פון די אידישע קאלאניסטן פון יענער געגנט, וועגן דעם פראצעס פון דער איקא וואס איז אנגענאנגען א ליינ־גערע צייט, אויסגעהערט ביידע זייטן און דער רעזולטאט, — א פיינע קארעספאנ־דענץ אין "אידישן וואָרט" וועגן דעם ענין און אויך, ווי עס זעט אויס, אומפארטיי־איש.

דער שרייבער פון די שורות האט אויך באזוכט סאסקאטון, איז איינגעשטאנען ביי מר. בען צוקערמאן אין הויז. מר. צו־קערמאן איז זייער גאסטפריינטלאך און מ'פילט זיך ביי אים ווי ביי זיך אין דער היים.

סאסקאטון איז א שיין שטעטל און מאכט אויף דעם באזוכער זייער א גוטן איינ־דרוק. די שטאט האט געמאכט פיל פראנ־רעם פאר די עטלאכע פאר יאר. עס באר־מערקט זיך די אידישע געגנט, דער רעס־טאראן מיט'ן מנן־דרוד, יעדער איינער וואס האט אפגעשטאנען אויף אין דער לוים מיין־נונג באזוכן דעם רעסטאראן און עסן די גוטע מאלצייטן וואס זיינען אזוי גע־שמאק ווי ביי זיך אין דער היים. עס איז א פיין פלאץ און מען קאן דארט פאר־ברייגען זייער אנגענעם.

מר. מעקס מיינס, ארווערטייזינג מע־נעדזשער פון "דאס אידישע וואָרט" איז געווען אין רעדזשיינע טאקע אין די אינ־טערעסן פון דער צייטונג. ער האט געהאט א פארשטענדניש פון דעם שרייבער פון די שורות צו זיין א ספעציעלער קארעס־פאנדענט, ווי אויך צו אנגעמען סובקריב־ן אין אלערליי ווערטן אין דעם דערמאנ־טן וואָרן "אידישן וואָרט" און אויך בארעכטיקט צו מאכן קאלעקשאנס פאר דער דאזיקער צייטונג.

מר. מיינס האט אויך אפגעמאכט מיט מר. מאריס בלומפילד אויף צו קלייבן אד־ווערטייזמענטס פאר'ן אידישן וואָרט.

פון היינט אן זאָל דער אידישער לעזער פון רעדזשיינע דערוואָרטן יעדן דאנער־שטאג אין "אידישן וואָרט" נייעס פון רעדזשיינע. איך וועל פרובירן צו פארצייי־כענען אלס־וואס קומט פאר אין דער אי־רישער רעדזשיינע, אלע גלייך אויב מען וועט מיר נאר לאזן וויסן אין צייט. אין דער זעלבער צייט וועל איך נאך אליין זע־ען צו זוכן און זאמלען נייעס פאר דער צייטונג און אזוי ארום שאפן א ריכטיקע אפטייילונג פאר רעדזשיינע אין "אידישן וואָרט".

באזונדערן מר. לעקציער, פרעזידענט פון "בני ברית" האב איך באקומען אינ־פארמאציע וועגן לעצטן פיקניק וואס איז אראנזשירט געווארן לעצטן זונטאג, דעם טן יולי.

דער פיקניק איז געווען אראנזשירט פאר די אידישע קינדער פון רעדזשיינע און ס'איז געווען א גרויסער דערפאלג. אייז־קרים מיט די קאלטע גטראנקען איז גע־ווען פריי פאר די קינדער. דאס וועטער איז אויך געווען פיין און אלעס איז געווען ווי געוואונשן. די פאלגנדע קאמיטע איז געווען פארנטווארטלאך פאר צונרטען דעם פיקניק: דר. ניטערמאן, פארזיצער, מר. ביל סיימאנס, הויפט פון ספארט קאָ־מיטע; טראנספארטיישאן קאמיטע, מר. בורקעונטאל; רעפרעשמענט קאמיטע, מר. סאנדאמירסקי. די קאמיטע פון בני ברית דאנקט יעדן פאר די ביישטייערונגען וואס מ'האט געגעבן פאר דעם צוועק. זיי האבן געראטן א פיינע ספארט פארגנאגן, וואס איז זייער גוט דורכגעפירט געווארן.

מר. לעקציער האפט נאך צו האבן ווען עס איז די געלעגנהייט צו ארגאניזירן א "קעמפ" ענלאך צום וויניפעגער בני ברית קעמפ. מיט דער צייט וועלן זיי זעען דינ־גען אדער קויפן א פלאץ פאר דעם צוועק.

מרס. אייב וויינבערג פון טשאטעא אפארטמענט, האט געבוירן א זון, און איר מוטער איז געקומען צו דער געלעגנהייט אויף א באזוך צו איר.

טשארלי ריינהארן, דער זון פון מר. י. ס. ריינהארן און פוירל לאעב, מר. און מרס. לאעב'ס טאכטער, האבן חתונה געהאט אין סאסק. האטעל.

מרס. לאעב האט אויך וויזיטירט איר מוטער און שוועסטער אין וויניפעג. מרס. רעקסייער און מר. מרס. בראנשטיין, זיי־נען אויך אוועקגעפאָרן מיט א קאר קיין וויניפעג. מרס. לעקסייער וועט באזוכן איר זון איר וויניפעג, וועלכער געפינט זיך איצט אין קעמפ בני ברית.

מרס. בערעזנער און איר שוועסטער מיס רוט לאזאראוו האבן אפגערייזט מיין דעט־ראיט צו באזוכן זייער מוטער און די גאנצע משפחה. מיס לאזאראוו'ס היים איז טאקע אין דעטראיט. פון פארט־ארטור פארן זיי מיט דער שיף. די ביידע פערזאנען האבן זיך אויסגעצייכנט אין איינטיילנעמען אין פארשיידענע אויפירונגען. מיס לאזאראוו צייכנט זיך ספעציעל אויס אין זינגען אי־דישע פאלקס לידער, און מרס. בערעזנער איז געווען באזונדערס דערפאלגרייך אין פארשיידענע פיעסן, וואס מ'האט דא אויפגעפירט, ווי אין אידישן "קעניג ליר", "דער אומבאקאנטער" און פיל אנדערע.

מר. דזשארדזש סלוצקי איז דא געווען לעצטע וואך און באזוכט מרס. בערעזנער. ווי ס'איז באוואוסט באזיצט מר. סלוצקי א דזשענעראל סטאר אין ריווערהוירסט און איז איצט אויף א באזוך ביי זיין פאמי־ליע — מוטער, שוועסטער און ברידער, אין וויניפעג. מרס. בערעזנער און מיס לאז־אראוו, ווען ווערנד זייער רייזע באזוכן די פאמיליע סלוצקי אין וויניפעג. די פאַ־מיליע סלוצקי האט געוואוינט מיט יארן צוריק אין רעדזשיינע און מר. און מרס. בערעזנער מיט די פאמיליע סלוצקי זיינען געווען אינטימע פריינט.

ווי ס'איז באוואוסט איז דא ניט לאנג געווען א ספעציעלע פארזאמלונג וועגן די אידישע בוטשערס און דער עולם האט גע־שטימט פאר די צוויי בוטשערס און דאס זיינען — דער פריערדיקער מר. ניומארק און געוועזענער מר. מעקלין. פריער איז געווען בלויז איין בוטשער.

זונאטג, דעם 6טן יולי איז געווען ביי אונז א שמחה אין א לויה. מר. י. לעסק איז געשטארבן אין עלטער פון 66 יאר. אין דער פיקניק פון דער "בני ברית". מען האט פאר פרי אפגעפראוועט די לויה, און דאן געפאָרן צום פיקניק.

צו לעצט איז ווערט צו דערמאנען דעם באוזוך פון צוויי וויכטיקע פערזענלאכקייטן א. גערשטנקארן און נ. שיפער פון בני־ברק, ארץ־ישראל. אין די אינטערעסן פון דער בני ברק באנק. מר. גערשטקארן איז דער פרעזידענט פון דער דאזיקער באנק. דער לעצטער איז געווען לויט די איצטיקע אומשטענדן, דערפאלגרייך. אין פארקויף פון אקציעס פאר דער דערמאנטער באנק. מר. גערשטנקארן דענקט, אז צו בויען ארץ ישראל מיינט צו טאן וויכטיקע ארבעט, ווי גרינדן וויכטיקע אינדוסטריעס און אי־ן בערהויפט צו פינאנסירן די דאזיקע אינ־דוסטריעס.

קאלנארי

געזעלשאפט. נאָטיצן

אין קאלגארי פילט זיך איצט די שטיי־מונג פון דעם באוואוסטן "סטאמפיד", ווי אלע יאר. דעם זיבעטן יולי, מאכט דעם גרויסן פארד, — מען וויל פארבינדן דעם אמאל און דעם היינט, די פריערדיקע פרי־

קאלנארי

סי. קעמפבעל מעקלארין

ליבעראל קאנדידאט פאר וועסט קאלגארי

שטייט פאר דער פאליסי און רע־קאָרד פון דער קינג גאווערנמענט:

1. רעדוקציע פון נאציאנאל חוב.
2. רעדוקציע פון טאקסיישאן.
3. בריטיש פרעפערענס.
4. דאנינג בורזשעט.

מיטוועוו קאנאדע און די היינטיקע מאָדער־נע ציוויליזירטע, אינדוסטריעלע קאנאדע, מען מוז באמת צוגעבן, אז מען קאן זעען דעם אונטערשייד און מען קאן פילן וואס די פיאָנערן האבן געגאדפט דורכמאכן דא אין מערב קאנאדע כדי אויפצובויען און שאפן דאס וואס מיר פארמאָגן.

אט קומען זיך צונויף אלע פיאָנערן, די עלטערע מענשן. וועלכע האבן אויף זיי־ער לעבן דורכגעטראגן שווערע יאָנן. אט די פארמערס בריינגען צופיר־ן זייערע אל־טע ביידן, מיט די צעבראכענע וועגענער, וועלכע סקרייפען אזוי שווער און זיינען אנ־געלאדן מיט אלערליי זאכן, שעפסן, ציגן, חזרים, קינדער — אלץ אין איין וואגן, — אט פארן די יונגע בחורים אויף די פערד, מיט די געדריידלטע שטריק, וועלכע זיי־נען בריינג צו פארדריידלען אפילו א פאר־ביינייענדן מענשן מיט זייערע שטריק — האבנדיק דערפון גרויס הנאה. אט, גייען ארעסטערן מוזיק, פון פארשיידענע ערע־מענטן, יעדער איינער שפילט זיך זיינע מאטיוון, אויסדריקנדיק זיין געשיכטע אין דעם פאראד.

און אט קומען ארויס די נייע, די אינ־דוסטריע וועלכע אונטערשיידט זיך פון פריערדיקן, — פאראן גרויסע אוטומאבי־לען, אויף פאראן פארשיידענע מאדערנע מאשינען, אויסשטעלונגען פון גרויסע פיר־מעס, פארשיידענע נייע מאטעריאלן נאָכ־תער ציט זיך א לאנגע שורה מיט אויסגע־פוצט אינדיאנער אויף פערד, באפוצט מיט אלערליי פעדערן, פארשיידענע אויס־נייאונגען, די פנימ'ער באשמירט מיט פארשיידענע פארבן, אויך קליינע אינדי־אנער קינדער נעמען אן אנטייל, רייטענ־ריק אויף פערד, אויך אויסגעפוצט, און פון ביידע זיינען נאכן שטייט דער עולם קווילנדיק פון די אינדיאנער, וועלכע זיי־נען היינט שוין, ווי א פארווייזונגס אפא־ראט, פארלעסנדיק. אז אמאל זיינען זיי געווען די באלעבאטים פון לאנד און די ווייסע מענשן זיינען געווען די גרים, — און נאכהער ציט זיך א לאנגע אויסשטע־לונג פון אוטומאבילן מכל המינים, — אלע באפוצט מיט בלומען, מיט אויפרופן, יעדער איינער ליובנדיק זיין פירמע. און מען מוז צוגעבן, אז עס איז אינטערעסאנט צוצוקוקן, און זעען דעם פאנטראסט פון אלט און יונג, פון ניי און אלט, און ווער ווייסט, וועלכע מענשן זיינען די גליקלא־כערע, — צי די וועלכע טרייבן די אל־טע שקאפעס מיט די סקריפנדע וועגענער וועלכע האבן דורכגעמאכט שווערקייטן, צי אט די יונגע, וועלכע טרייבן דעם גרויסן אוטומאביל, מיט בלומען באַ־פוצט, דריינענדיק די ראד, און טראכטנ־דיק, אז כ'האב נאך פאר אים ניט באַ־צאלט.

* * *

נעוויסע בחורים פריינט האבן געוואלט נעבן א זייגעווינט א בחור, ווער־

(שלום אויף לעצטער זייט)

רעדזשיינע

פאר רעדזשיינע און אומגעגנט

באזוכט

שיינס נייעם רעסטאָראן

די בעסטע היימישע כשר'ע מאלצייטן צו יעדער צייט. איר קאנט קרינן היימישע מאכלים אין רומס צו יעדער צייט. מאכט שיינס פאר אייער היים. מיר ספעציאליר־זירן זיך אין באנקעטן, פארטיס און אלערליי אנדערע שמחות

Shein's Restaurant

1817 Halifax St. Phone 5738

REGINA

ווען אין רעדזשיינע

טראוולט ביי

ראָיס טעקסי

העפלאכע דרייווערס

גוטע קארס

בעסטע פרייזן

פרעגט פאר א קאר אליין צו טרייבן

ROYS TAXI

Phones: 22020 — 5555

איר וועט זיין צופרידן מיט די שניי־ווייסע געוואשענע וועש וואס סיר מאַ־כען. פלין רופט אונז אָפּ.

INDEPENDENT LAUNDRY LTD.

2075 Broad St., Regina

E. L. SLADE, Mgr.

Phones 7055 & 4422.

פוירניטשור מאווינג און סטאָרעדזש

פול קאר דיסטריבוטארן

קארטעדזש איידזשענסיס, סי. פי. און סי. ען. אייזנבאנען

קוילן הענדלער

טעלעפאָן 93041

REGINA CARTAGE & STORAGE LIMITED

רעדזשיינע — אויפמערקזאם — רעדזשיינע

י. בערעזנער

אין דער קארעספאנדענט און פארטרעטער פאר "דאס אידישע וואָרט" אין אייער שטאט און אומגעגנט

מיר בעטן אלע סעקרעטארן פון רעדזשיינער ארגאניזאציעס צו איבערגעבן די נייעס אין באריכטן פון זייערע ארגאניזאציעס צו מר. י. בערעזנער, 103 נין ארמאור בלאק, וועלכער איז אויך באפולמעכטיקט אנצונעמען סובסקריפשאנס פאר "דאס אידישע וואָרט". שרייבט אדער טעלעפאניר צו אים

5365

די עלטסטע סטימשיפ ליניע צו קאנאדע

1840—1930

איצט אין די צייט צו מאכן אראנזש־מענטס צו ברינגען אייערע פאמיליעס און קרובים אין קאנאדע.

שרייבט צו דער קונארד ליין אין איי־ער מוטער שפראך און איר וועט באקומען פ ר י י פולע איינצעלהייטן און הילף צו פארפילנאמען די נויטיקע דאקומענטן.

אויב איר באשליסט צו שיקן געלט צו אייערע פאמיליעס אין יוראפ, וועט די קונארד ליין טראנספערוירן דאס געלט פאר'ן ביליקסטן לאסט.

די קונארד ליין האט אפיסעס אין אלע אייראפייאישע לענדער און די דאזי־קע אפיסעס וועלן געבן יעדן הילף צו אייערע פאמיליעס אין פריינט.

270 Main St. Winnipeg
100 Pinder Block Saskatoon
401 Lancaster Bldg. Calgary
10053 Jasper Ave. Edmonton
622 W. Hastings St. Vancouver
36 Wellington St. West Toronto
227 St. Sacrament Street Montreal

CUNARD
Canadian Service

Standard Motors Super-Service Limited
Cor. 1ST ST. EAST—7TH AVE.
PHONE M3466

יוניאן גאזאלין און אויל, קארס גע־וואשן, געפאלישט און געריזנט. קרענק קיים אמא טייער סערוויס — דזשש־נעראל סערוויס צו אלע קארס.

הערי דווארקין — מעל פארקינס

The Bennett Glass Co.
LIMITED

גלאז געשליפן און געזילבערט
ווינד־שילדס, אוטא גלאז און ווינדאו גלאז פון יעדער באשריבונג
שאו־קייסס פארריכט און שפיגלען
איבערגעזילבערט.

אוטאָמאָביל גלאָז

228-7TH AVE. E. PHONE M1778
CALGARY, ALTA.

צו אלע אידן פון קאלגארי און אומגעגנט

ווינשן מיר צו אנאנסירן אז מיר האבן דערעפנט דעם נייסטן און מאמע מאדערנעם קאפע שאפ און רעסטאראן אין מערב קאנאדע

בוכשטעבלאך ניי

מיר לאדן אייך איין צו באזוכן אונז און איבערצייגן זיך אליין

York Coffee Shoppe
YORK HOTEL
7TH AVE. AT CENTRE ST.
CALGARY

בריוסטערס טעקסי

פאליסער האָטעל
פעקארדס סעדאנס

ספעציעלע קארס פאר חתונות

טעלאפאָן באס סערוויס פון קאלגארי צו בענף, אנפאנגענדיק דעם 15טן מאי.

טעלעפאנס
M 9988 and M 9888

Brewster Transport Co.
LIMITED

קאָרענע בריוט

"מיט דעם געשמאק פון דער אלטער היים"

פריש יעדן טאָג

אין אלע אונזערע סטארס איבעראל אין דער וועסט

פייסטרי

געשמאקע, באַ'טעם'טע קייקס, פאיס, ביסקוויטס, באנס. פונקט דער סארט צו באַרייכערן אייערע פארטי טישן און צופרידנשטעלן אייערע געסט.

קויפט אייער בריוט און פייסטרי פריש יעדן טאג אין

NATIONAL SYSTEM OF BAKING STORES

דר. ל. ע. דייוויס

כיראפראקטאר
234 Alberta Corner
CALGARY ALBERTA

פאר ווייטיקן אין די פייעצעס און רוקן טראבלס וועט איר עס אויסגעפינען צו זיין גוט און געזונט. אויב איר ליידט פון וועל־כער עס אין קראנקהייט טעדעפאנירט צו מיר פאר אינפארמאציע

M 4224 L 2375

DR. L. O. BEAUCHEMIN

פאסט גראדואירט פון מאנטרעאל און שיקאגא.
צוויי יאר ספעציעלער סטודיום אין פארין פראנקרייך.
ספעציאליטעטן
יורינארי, הייט קראנקהייטן, פרויען קראנקהייטן.
Ste. 201-202 Alberta Corner
Phones: Office M2011; House M1765
CALGARY ALBERTA

DRS. MESSENGER & MESSENGER

Chiropractic Offices
CALGARY EDMONTON

קאָמפּליט עקס־רעי

לאבאראטאריע אין ביידע אפיסעס. מיר וואלטן געוואלט זעען זיך מיט יעדן מאן, פרוי און קינד וועמעס געזונט איז אונטער נארמאלן צושטאנד, און דערציילן זיי פון די וואונדערבארע רעזולטאטן וואס מיר באקומען אין דעם ווידער־אויפ־בוי פון'ם געזונט דורך כיראפראקטיק רעזולטירונגען.

באַראטונגען פריי

S. C. W. Morris, M.D., C.M.
Associate Clinic Bldg.
214 6th Ave. W., Calgary

פראקטיק באנעגנענט צו פיזישער טעראפי און איר אנטערזוכונג צו אל־געמיינע מעדיצינישע און כירורגי־שע צושטאנדן.

ספעציעלע אויפמערקזאמקייט געגעבן צו הויט־קראנקהייטן, "גענייטא יר־יגינארי סיסטעם", "דזשינאקאלא־גי און העמאראהאידס"

Phones: Res. M3696; office M9577

ערשט-קלאסיקע

שפיין

קרינט מען ביי

EMPIRE CAFE

227-EIGHTH AVE. E.
CALGARY
Mr. Luey Defoo, Manager

פארגעסט ניט אייערע טייערסטע

מיר מאכן

מצבות

ספעציעל דעזיינד פאר אידן צו מעסיקסטע פרייזן

ALBERT J. HART
1821-2 St. East Phone M3601
CALGARY

קאלנארי — אויפמערקזאם — קאלנארי

מר. הענרי וויסקינד

איז דער קארעספאנדענט און פארטרעטער פאר "דאס אידישע וואָרט" אין אייער שטאט און אומגעגנט

מיר בעטן אלע סעקרעטארן פון די קאלנאריער ארגאניזאציעס צו איבער־געבן די נייעס אין באריכטן פון זייערע ארגאניזאציעס צו מר. הענרי וויסקינד 109 זיבעטע עוועניו איסט, וועלכער איז אויך באפולמעכטיקט אנצונעמען סובסקריפשאנס פאר "דאס אידישע וואָרט". שרייבט אדער טעלעפאניר צו אים

M 1767 אדער W 1733

פאזיטיוו
"געלט צוריק"
גאראנטיע
אין יעדן זאק

Robin Hood FLOUR

נוצט די דאזיקע בעסערע מעל פאר אייער ברויט, קייקס און פייסטרי

אויף פרעמדע וועגן

א שפאנענדער ראמאן פון די ליידן און קאמף פון דעם אידישן וואנדערער

פון דר. ל. ב—ן

(פארטזעצונג)

— איך בין פאלקאם איינפארשטאנען מיט זיי דאקטער! — האט מעקנעק זיך אויף אפגערופן שוין מיט א העפלאכער מינע: — איך, דאקטער, ווייסן זיי — האט ער זיך אפגעשטריינגט צו רעדן איני־טעליגענט — וואס־וועכער, נאט זיי דאנק, האב אין אמעריקע עפעס אויפגע־טאן, אז איך, דאס הייסט, איך מיט מיין פערזענלאכקייט ניט וואס צו קלאגן. אז עס איז גוט אויפ'ן הארצן, לאכט מען. ניט אזוי, דאקטער, הא?

— געוויס! — האט דאקטער רייכ־מאן געענטפערט, לאכנדיק מיט'ן גאנצן הארצן.

הודקין מיט הינדעלען האבן זיך דורכ־געוואפנט מיט די אויגן.

— דו הערסט א שפראך? — האבן זיינע אויגן מיט א שמייכל געערדט.

— קוק ניט אויף מיר, וואהזון איך וועל זיך באלד ווידער צעלאכן . . . . . .

— האבן גערעדט אירע בלויע טויבן־אויגן.

— אז אי ער, אי זי האבן געשטיקט אין זיך דעם געלעכטער.

ליובא איז אריינגעקומען, שפעטער א ביסל — דאקטער עפשטיין.

— נו, ווער וויל נאך טיי? — האט ליובא געפרעגט מיט צעברענטע באקן

— מר. מעקנעק, וועט איר טרינקען נאך א גלאז טיי? — איז זי צו אים צוגע־גאנגען.

— ניין, דאנקע. איך מוז שוין גיין!

— האט ער זיך אויפגעהויבן פון זיין אדס.

— וואס איילט איר זיך? — האט ליובא געפרעגט, און איר הארץ האט זיך געבעטן: — גייט טאקע, מר. מעקנעק, גייט און קומט ניט מער! . . .

— אט, מיר וועלן שוין אן אנדערש מאל ליינענער פארברייגען ביי אייך — האט ער געענטפערט מיט א העפלאכן שמייכל.

— א גוטע בשורה! — האט ליובא א טראכט געטאן און זי האט א קוק גע־טאן אויף דאקטער עפשטיינ'ען וועלכער איז געשטאנען הינטער איר.

— וואס מאכט עפעס זייער ליידר, — דאקטער? — האט זיך מעקנעק פלוצ־לונג א קער געטאן צו דאקטער עפשטיינ־ען.

— מיין ווייב? — האט עפשטיין אויסגעגלאצט אויף אים די אויגן — וואַ־רום, איר פאנט זי דען?

— א, ניין, איך פרעג זיי נאר אזוי — האט מעקנעק געענטפערט מיט א כיטרען שמייכל — ווי ביי א לאנדס־מאן, ווי ביי אן אלטן באקאנטן . . .

— א, — האט זיך עפשטיין צע־לאכט, אנקוקנדיק אים שפאטיש: — מיין ווייב איז אלדרייט . . .

— אויב זי איז אלרייט, איז אל־רייט — האט מעקנעק אונטערגעכאפט פרייליך און דערביי האט ער א טראכט געטאן: — אט אזוי, ווען דו ביזט פאר־הייראט, האב איך דיר אין ארבל! . . .

— אגיטא ווען זי האט דערהערט, האט מעקנעק נייט אוועק, האט זי זיך שנעל א קער געטאן צו עטינבערג'ן און זי האט ארויסגעשעפטשעט:

— בארים, ער גייט אוועק, ווייז אים א פריינטלאכע מינע, לאד אים איין צו קומען, קוילע אונז ניט! . . . בארים, דא איז אמעריקע! . . .

— נו, נו, האט ער געשעפטשעט — שוין גוט, איך וועל שוין זיין זיין פריינט!

— אוי, אמעריקע! — האט ער אריינ־געשעפטשעט מיט האס, א פיר טוענדיק נערוועז מיט די ברייטע אקסלען, ער האט זיך אויסגעגלייכט און ער האט גענומען שטעלן שווערע, הילכנדיקע טריט צו מעק נעק'ן.

אגיטא איז אים נאכגעגאנגען מיט א שמייכל.

— דו גייסט שוין אוועק, אבראשא?

— איז עטינבערג צוגעגאנגען צו מעק נעק'ן — וואס איילסטו זיך? נו, א.

— האט ער זיך אונטערבראכן — דא ביי מיר איז ניט אזוי פרייליך, אין דער היים איז ליובא'ס געבורטסטאג געפייערט געווארן פרייליכער! . . . דו האסט שוין מסתמא פארגעסן, הא? . . .

זיין טאן, זיין שטאלצע האלטונג און זיין פראגע האבן ווידער צעמישט מעק־נעק'ן. ער, מעקנעק, האט זיך ניט גע־קאכט העלפן. כל זמן עטינבערג איז גע־זעסן אין הינטערגרונד, האט ער זיך גע־קאנט צווינגען צו זיין דרייסט און פעסט פילד. מר. צוקערמאן האט אויסגעפארשט די לאגע פון די אידישע קאלאניסטן פון יענער געגנט, ווען דעם פראצעס פון דער איקא וואס איז אנגענאנגען א ליינ־גערע צייט, אויסגעהערט ביידע זייטן און דער רעזולטאט, — א פיינע קארעספאנ־דענץ אין "אידישן וואָרט" וועגן דעם ענין און אויך, ווי עס זעט אויס, אומפארטיי־איש.

דער שרייבער פון די שורות האט אויך באזוכט סאסקאטון, איז איינגעשטאנען ביי מר. בען צוקערמאן אין הויז. מר. צו־קערמאן איז זייער גאסטפריינטלאך און מ'פילט זיך ביי אים ווי ביי זיך אין דער היים.

סאסקאטון איז א שיין שטעטל און מאכט אויף דעם באזוכער זייער א גוטן איינ־דרוק. די שטאט האט געמאכט פיל פראנ־רעם פאר די עטלאכע פאר יאר. עס באר־מערקט זיך די אידישע געגנט, דער רעס־טאראן מיט'ן מנן־דרוד, יעדער איינער וואס האט אפגעשטאנען אויף אין דער לוים מיין־נונג באזוכן דעם רעסטאראן און עסן די גוטע מאלצייטן וואס זיינען אזוי גע־שמאק ווי ביי זיך אין דער היים. עס איז א פיין פלאץ און מען קאן דארט פאר־ברייגען זייער אנגענעם.

מר. מעקס מיינס, ארווערטייזינג מע־נעדזשער פון "דאס אידישע וואָרט" איז געווען אין רעדזשיינע טאקע אין די אינ־טערעסן פון דער צייטונג. ער האט געהאט א פארשטענדניש פון דעם שרייבער פון די שורות צו זיין א ספעציעלער קארעס־פאנדענט, ווי אויך צו אנגעמען סובקריב־ן אין אלערליי ווערטן אין דעם דערמאנ־טן וואָרן "אידישן וואָרט" און אויך בארעכטיקט צו מאכן קאלעקשאנס פאר דער דאזיקער צייטונג.

מר. מיינס האט אויך אפגעמאכט מיט מר. מאריס בלומפילד אויף צו קלייבן אד־ווערטייזמענטס פאר'ן אידישן וואָרט.

פון היינט אן זאָל דער אידישער לעזער פון רעדזשיינע דערוואָרטן יעדן דאנער־שטאג אין "אידישן וואָרט" נייעס פון רעדזשיינע. איך וועל פרובירן צו פארצייי־כענען אלס־וואס קומט פאר אין דער אי־רישער רעדזשיינע, אלע גלייך אויב מען וועט מיר נאר לאזן וויסן אין צייט. אין דער זעלבער צייט וועל איך נאך אליין זע־ען צו זוכן און זאמלען נייעס פאר דער צייטונג און אזוי ארום שאפן א ריכטיקע אפטייילונג פאר רעדזשיינע אין "אידישן וואָרט".

באזונדערן מר. לעקציער, פרעזידענט פון "בני ברית" האב איך באקומען אינ־פארמאציע וועגן לעצטן פיקניק וואס איז אראנזשירט געווארן לעצטן זונטאג, דעם טן יולי.

דער פיקניק איז געווען אראנזשירט פאר די אידישע קינדער פון רעדזשיינע און ס'איז געווען א גרויסער דערפאלג. אייז־קרים מיט די קאלטע גטראנקען איז גע־ווען פריי פאר די קינדער. דאס וועטער איז אויך געווען פיין און אלעס איז געווען ווי געוואונשן. די פאלגנדע קאמיטע איז געווען פארנטווארטלאך פאר צונרטען דעם פיקניק: דר. ניטערמאן, פארזיצער, מר. ביל סיימאנס, הויפט פון ספארט קאָ־מיטע; טראנספארטיישאן קאמיטע, מר. בורקעונטאל; רעפרעשמענט קאמיטע, מר. סאנדאמירסקי. די קאמיטע פון בני ברית דאנקט יעדן פאר די ביישטייערונגען וואס מ'האט געגעבן פאר דעם צוועק. זיי האבן געראטן א פיינע ספארט פארגנאגן, וואס איז זייער גוט דורכגעפירט געווארן.

מר. לעקציער האפט נאך צו האבן ווען עס איז די געלעגנהייט צו ארגאניזירן א "קעמפ" ענלאך צום וויניפעגער בני ברית קעמפ. מיט דער צייט וועלן זיי זעען דינ־גען אדער קויפן א פלאץ פאר דעם צוועק.

מרס. אייב וויינבערג פון טשאטעא אפארטמענט, האט געבוירן א זון, און איר מוטער איז געקומען צו דער געלעגנהייט אויף א באזוך צו איר.

טשארלי ריינהארן, דער זון פון מר. י. ס. ריינהארן און פוירל לאעב, מר. און מרס. לאעב'ס טאכטער, האבן חתונה געהאט אין סאסק. האטעל.

מרס. לאעב האט אויך וויזיטירט איר מוטער און שוועסטער אין וויניפעג. מרס. רעקסייער און מר. מרס. בראנשטיין, זיי־נען אויך אוועקגעפאָרן מיט א קאר קיין וויניפעג. מרס. לעקסייער וועט באזוכן איר זון איר וויניפעג, וועלכער געפינט זיך איצט אין קעמפ בני ברית.

מר. מעקס מיינס, ארווערטייזינג מע־נעדזשער פון "דאס אידישע וואָרט", איז געווען אין רעדזשיינע טאקע אין די אינ־טערעסן פון דער צייטונג. ער האט געהאט א פארשטענדניש פון דעם שרייבער פון די שורות צו זיין א ספעציעלער קארעס־פאנדענט, ווי אויך צו אנגעמען סובקריב־ן אין אלערליי ווערטן אין דעם דערמאנ־טן וואָרן "אידישן וואָרט" און אויך בארעכטיקט צו מאכן קאלעקשאנס פאר דער דאזיקער צייטונג.

מר. מיינס האט אויך אפגעמאכט מיט מר. מאריס בלומפילד אויף צו קלייבן אד־ווערטייזמענטס פאר'ן אידישן וואָרט.

פון היינט אן זאָל דער אידישער לעזער פון רעדזשיינע דערוואָרטן יעדן דאנער־שטאג אין "אידישן וואָרט" נייעס פון רעדזשיינע. איך וועל פרובירן צו פארצייי־כענען אלס־וואס קומט פאר אין דער אי־רישער רעדזשיינע, אלע גלייך אויב מען וועט מיר נאר לאזן וויסן אין צייט. אין דער זעלבער צייט וועל איך נאך אליין זע־ען צו זוכן און זאמלען נייעס פאר דער צייטונג און אזוי ארום שאפן א ריכטיקע אפטייילונג פאר רעדזשיינע אין "אידישן וואָרט".

באזונדערן מר. לעקציער, פרעזידענט פון "בני ברית" האב איך באקומען אינ־פארמאציע וועגן לעצטן פיקניק וואס איז אראנזשירט געווארן לעצטן זונטאג, דעם טן יולי.

דער פיקניק איז געווען אראנזשירט פאר די אידישע קינדער פון רעדזשיינע און ס'איז געווען א גרויסער דערפאלג. אייז־קרים מיט די קאלטע גטראנקען איז גע־ווען פריי פאר די קינדער. דאס וועטער איז אויך געווען פיין און אלעס איז געווען ווי געוואונשן. די פאלגנדע קאמיטע איז געווען פארנטווארטלאך פאר צונרטען דעם פיקניק: דר. ניטערמאן, פארזיצער, מר. ביל סיימאנס, הויפט פון ספארט קאָ־מיטע; טראנספארטיישאן קאמיטע, מר. בורקעונטאל; רעפרעשמענט קאמיטע, מר. סאנדאמירסקי. די קאמיטע פון בני ברית דאנקט יעדן פאר די ביישטייערונגען וואס מ'האט געגעבן פאר דעם צוועק. זיי האבן געראטן א פיינע ספארט פארגנאגן, וואס איז זייער גוט דורכגעפירט געווארן.

מר. לעקציער האפט נאך צו האבן ווען עס איז די געלעגנהייט צו ארגאניזירן א "קעמפ" ענלאך צום וויניפעגער בני ברית קעמפ. מיט דער צייט וועלן זיי זעען דינ־גען אדער קויפן א פלאץ פאר דעם צוועק.

מרס. אייב וויינבערג פון טשאטעא אפארטמענט, האט געבוירן א זון, און איר מוטער איז געקומען צו דער געלעגנהייט אויף א באזוך צו איר.

טשארלי ריינהארן, דער זון פון מר. י. ס. ריינהארן און פוירל לאעב, מר. און מרס. לאעב'ס טאכטער, האבן חתונה געהאט אין סאסק. האטעל.

מרס. לאעב האט אויך וויזיטירט איר מוטער און שוועסטער אין וויניפעג. מרס. רעקסייער און מר. מרס. בראנשטיין, זיי־נען אויך אוועקגעפאָרן מיט א קאר קיין וויניפעג. מרס. לעקסייער וועט באזוכן איר

בלוטיקע טעג

ראָמאַן פון אידישן לעבן אין דער צייט פון די ערשטע יאָרן פון דער וועלט מלחמה

פון י. נאָרמאַן

(פאָרטזעצונג)

— און צו וואָס אָפּפערט ער אויוויך זיין לעבן און מיינס? — האָט זי געקלערט. — צו וואָס וואַרפט ער זיך אַזוי פיל אין געפאַר און צו וואָס קעמפט ער? וואָס איז דאָס פאַר אַ משוגע'נע אידייע אָנצופירן אַ קאַמף אי קענען די דייטשן אי קענען די פאַליאַקן אין פּוילן און אין ליטע? צי מיינען דען אין דער אמת'ן איר מאַן מיט זיין קליין הייפעלע חברים, אַז זיי וועלן לערנען די דייטשן מענשלאַכקייט און יושר, אַז זיי זאָלן בעסער באַהאַנדלען די אומגליקלאַכע אידן פון די אָקופּירטע געגנטן? עס איז שוין סיי ווי סיי גיטאַ מער קיין אָפּענונג פאַר די אומגליקלאַכע אידן פון פּוילן און ליטע. אויב די דייטשן וועלן דאָ זיין די הערשער אָדער די פאַליאַקן — די אידן וועלן סיי ווי מוזן פון דאַנען אַרויס, טאָ צו וואָס איז דער נאַר צער קאַמף?

און אין דער דאָזיקער מינוט פון פאַרביטערקייט און איינזאַמקייט איז דאָס געווען אַנטשלאָסן, אַז וואָס עס זאָל ניט זיין זי מוז איר מאַן אַוועקרייסן פון זיין איצטיקן געפערלאַכן לעבן. ער וועט מיט איר מוזן אַוועקפאָרן נאָך אויסלאַנד און פילייַכט קיין אַמעריקע און אָנפאַנגען אַ נייע רואיק לעבן פאַר זיך, פאַר איר און פאַר זיין פאַמיליע.

אָבער וואו איז ער איצט איר שלמה? שוין דער פערטער טאָג זייט ער איז אַוועק און זי האָט פון אים גאָרנישט ניט געהערט. אָדער ווער ווייסט, פילייַכט האָט אים אַן אַנדער פרוי פאַרבלענדעט מיט ליבע? ער איז דאָך אַ מאַן!

אַ שרעקלאַכע אומרו איז באַפאַלן די יונגע פרוי, זי האָט דאָ ניט געקאָנט מער איינזיצן, איז אויפגעשפּרונגען און אַרויפגוואַרפנדיק אויף זיך איר מאַנטל איז זי אַרויסגעלאָפן אין וואַלד.

זי האָט געוואוסט דעם וועג, איבער וועלכן איר מאַן פלעגט געוויינלאַך גיין, ווען ער פלעגט קומען אַ היים און מיט דעם דאָזיקן וועג איז זי איצט געגאַנגען, האָפענגדיק, אַז זי וועט אים אָנקומען אַנטקעגן.

לאַנגזאַם האָט זי זיך אימער דערווייטערט פון איר היים. אָפט האָט זי שוין באַשלאָסן צוריק צו גיין אַהיים, נאָר דאָ האָט זי באַמערקט פון ווייטן עטוואָס, וואָס האָט איר אויסגעוויזן, אַז עס איז איר מאַן און זי איז געלאָפן צו אים, האָט אָבער איז זי געבליבן שטיין, דען עס איז געווען נאָר אַ איינזאַמער בוים און פון ווייטן האָט זיך איר ווידער געצייגט איר מאַנ'ס געשטאַלט, צו וועלכן זי איז ווידער געלאָפן, אום ווידער צו בלייבן אַנטוישט.

און אַזוי איז זי געלאָפן און אַפּרעדיק געוואַרן פון איר הויז אַ לאַנגן שטיק וועג, און ווען זי האָט זיך געכאַפּט צו גיין צוריק איז שוין געווען שטאַק־פינסטערע נאַכט.

דער הימל איז געווען שווער פאַרוואָלקענט, קיין איינציקער שטערן איז ניט געווען צו זעען. רחל, וועלכע איז דאָ זייער זעלטן גענאַנגען, האָט שווער געטראָפן דעם וועג. זי האָט געבלאַנדזשעט און געזוכט. דאָך האָט זי געראַפּט, אַז זי וועט ענדלאַך דערגרייכן צום הויז.

אָבער דאָ האָט פּלוצלונג אויסגעבראָכן אַ רעגן שטורם, ווי עס קומט זעלטן פאַר אין דער ליטע. עס איז געווען אַזוי ווי דער הימל וואָלט זיך געעפנט און אַרויסגענאָסן אַ נאַנען אומעגדלאַכן ים. דער שלאָקן רעגן איז געווען אַ מוווּרא'דיקער, דאָס וואַסער איז געפאַלן שטראָמען ווייז און האָט באַלד פאַרוואַנדלט דעם וועג אין אַ טייך. די יונגע פרוי איז שיר אויעקגערונען פון דעם שטראָם און מיט אַלע כחות האָט זי קוים אָנגעהאַלטן זיך אָן אַ בוים.

(פאָרטזעצונג קומט)

טראָסטיס סייל

סטאַק פון קלאַדינג, מעגס פּוירנישינגס, בוטס און שיך אין אַ. וו., אין ווייניפּעג, מאַניטאָבאַ.

ביי אַקשן וועט פאַרקויפט ווערן אין אפּיס פון דער טרייד־ערס טראָסט קאָמפּאַני, 400 יוניאָן טראָסט בילדינג, ווייניפּעג, דונס־טאָג, דעם 22טן יולי, 1930, 11 אויינער אינדערפרי, צו אַ ריטש אויס'ן דאָלאַר, דער סטאַק און פיקסטשורס וואָס באַ־לאַנגט צום עסטייט פון

JOSEPH TESKEY

סטאַק לויט דעם אינוועניטאַר	$2.575.43
פיקסטשורס לויט דעם ליסט	314.50
	$2.889.93

טערמס — קעש. דעם סטאַק קאָן מען באַ־טראַכטן אויס'ן פלאַץ אין 649 מיין סט., ווייניפּעג. וועגן דעם אינוועניטאַר און אַנ־דערע אינפאָרמאַציעס קאָן מען באַקומען וועגנדעריק זיך אין'ם אָפּיס פון די אונ־טערגעצייכנטע.

דאַטירט אין ווייניפּעג, מאַניטאָבאַ, דעם 16טן יולי, 1930.

THE TRADERS TRUST COMPANY
Union Trust Building
Winnipeg, Man.

"נעמט אַ בריוו"

איילנדיקע סטענאָגראַפיערס און אויפגערעגטע עקזעקוטיווס - צוזאַמען אַרום 4 אויגער נ. מ. - וואָלטן בעגעפיטירט דורך אַפּ־שטעלן זייער אַרבעט אויף עט־לאַכע מאָמענטן — טרינקען אַ קאַפע טיי.

צייט וואָלט איינגעשפּאַרט גע־וואָרן — ניט פאַרלאָרן געאַנגען.

רעד ראָז טיי

איז "גוטער טיי"

צוויי קוואַליטעטן — גרין לייבל און אָרענדזש פּיקאָ

פון דער פּראָווינץ

(פאָרטזעצונג פון זייט 3)

לער איז געוואָרן אַ חתן און ווי דער מנהג איז, — מאַכט די חברה אַ סטעג. האָבן זיי געוואָלט מאַכן אַט דעם סטעג אין זאַל פון פּרץ שול, און אויפגעגרייט ביים קאָ־מיטעט פון פּרץ־שול צו קאָנען זיי האָבן דעם זאַל, האָט דער קאָמיטעט זיי אָפּגע־זאָגט און דערקלערט די אורזאַכן פאַר וואָס.

האָט זיך געשאַפן אַן אומצופרידענע שטימונג, עס וואָרט כדאַי געווען צו דער־מאָנען, אַז אין אַ שול, דאַרף קיין סטעגס ניט פאַרקומען. ראַשיד, ווייל די שול מוז שטיין אויף דער וואָר נאָר פאַר קולטורע־לע געזעלשאַפטלאַכע אונטערנעמונגען און העכער ווי סטעג ענינים. עוויינטנס, אַז דער הינער שטאַט ראָט דעספּעקטירט אַ אידי־שע שול אין לאָזן זי פריי פון שטייערן דאַרף אַ שול, אויך פילן דעם פליכט צום שטאַט ראָס, און אויספיל אַלע געזעצן, וועלכע פאַרערן זיך בנוגע האַלטן אָפּן דעם בנין שפּעט אַ. אַ. וו. און אַט די שטי־מונג דאַרף פאַרשטאַנען ווערן פון די וועג־מען אַ אידישע שול איז נאָענט אַן טייי־ער. וועלכער זעט אַן אַ אידישער שול אַ דערציאונגס פּלאַץ, וואָס מוז שטייען הע־כער פון אַלץ!

* * *

היינטיקע וואָך איז פאַרגעקומען אַן אינ־טימע חתונה פון דעם חשובּ'ען ל. פּראַדקין מיט דער כלה ס. נאַגלער. וועלכע איז דורכגעפירט געוואָרן פאַר פריינט ביי זיך אין דער היים.

דאָס יונגע פּאָר איז אַוועקגעפאָ־רען פאַר'ן האַניך חודש קיין אַראַסקאַ, וואו זיי וועלן פאַרבריינגען אַ נאַנען חודש.

* * *

יונה שולער, פאַרוויצנדער פון אַ. אַ. אָרגאַניזאַציע, איז אָפּגעפאָרן צו אַ קאָנ־פערענץ קיין לאָס אַנדזשעלעס.

מיט אים זיינען געפאָרן אויך מיטגלי־דער פון דער אָרגאַניזאַציע, ברוך שאַפּי־ראָ און ס. העקטאָר.

* * *

מר. און מרס. ח. סמיט האָבן געגעבן אַן אוונט פאַר פרץ הירשביין, אַסתר שומ־יאַטשער, שרה ווייַנער, שרה פּראַוואַטי־נער. די עטלאַכע האָבן פאַרבראַכט זייער גוט.

מר. קרעדענסער אַט געשאָפן 25 דאָ־לאַר פאַר דער קולטור געזעלשאַפט און שיקט דאָס אָפּ אין צענטראַלער ביוראָ, ניי־יאָרק.

* * *

די פרץ שול אָרגאַניזאַציע און די קול־טור געזעלשאַפט פאַרהאַנדלען שוין, וועגן דער דערעפענונג פון דעם נייעם סעזאָן. מען דערוואַרטעט אַברהם פּראַוואַטיגער, וועלכער איז געווען פּרינציפּאַל פון שלום עליכם שול נו. 2 נייַיאָרק און וועט איצט זיין דער פּרינציפּאַל פון דער קאַרנאַרער פרץ שול. מען גרייט זיך אויף אַ גרויסער פייערונג אין מען דערוואַרטעט אויך אַ צאָל פאַרשטייער פון אַנדערע שטעט, און בתוכם אויך אונזער באַליבטן אידיש שריפטשטעלער, דוד פינסקי.

* * *

פרץ הירשביין, וועלכער איז געווען דער ערשטער אינציאַטאָר דאָ צו מאַכן אַ שיי־נעם בלומען גאָרטן מיט אַ פיינעם פּלייט אַרום דער פרץ שול, האָט באַקוקט די פּרי־שע גראָז און געזאָגט: אַרום אַ אידישער שול, וואַקסט די גראָז גרינער ווי ערגעץ אַנדערש, אַרום אַ אידישער שול בלי־מען בלומען שענער, ווי ערגעץ אַנדערש...

* * *

דער פאַרוויצנדער פון פרץ שול, חבר ל. פּאַפּערני, זאָגט, אַז ער דערוואַרטעט דעם קומענדיקן סעזאָן אַ סך נייע קינדער אין פרץ שול. עלטערן טעלעפאָנירן אים שוין אַן היינטן פאַרשייַנען זייערע קינדער. „איך בין זיכער", זאָגט חבר פּאַפּערני, „אַז די ערטערן וועלכע לעבן אין דער פּראָ־ווינץ און האָבן קינדער, וועלן שיקן זייערע קינדער היינטיקן יאָר אין פרץ־שול. צו גע־בען זיי אַ אידישע דערציאונג, ווייל קאָל־נאַרי אין נאָך דערווייַל די איינציקע שטאָט וועלכע האָט אַזאַ מאָדערנע שול. מיר זיי־נען אויך גליקלאַך מיט אונזער נייעם פּרינ־ציפּאַל.

* * *

די ציוניסטישע אָרגאַניזאַציע אַראַנ־זשירט אַ הערצל יאָרצייט. דעדעם וועלן געהאַלטן ווערן און מען וועט האָבן עטלאַ־כע נויפערן מוזיק.

* * *

מרס. ב. גראַבערמאַן האָט געגעבן אַ מיטאָג לכבוד אַסתר שומיאַטשער און שרה ווייַנער.

* * *

ג. עדלסטיין, דער בויער פון פרץ שול, האָט זיך צוריקגעגעבן פון אַ באַזוך אין די פאַראייַניקטע שטאַטן.

* * *

מיס אידאַ מאַרקס האָט זיך צוריקגע־קערט פון וואַנקאַווער, וואו זי האָט פאַר־בראַכט דריי וואָכן.

* * *

2 פייערן זיינען פאַרגעקומען היינטיקע וואָך. אין איין פּרעוואַטער הויז זיינען 3 קינדערלאַך פאַרברענט געוואָרן. געטראָפן האָט עס, ווען די מיטער איז ניט געווען אין דער היים. דער 2טער פייער איז גע־ווען אין אַ „טייר" קאַ.

היינט אויף דער ראַדיאָ

CKY

ווייניפּעג

3.00—מוזיק.
9.30—קאָנסערוואַטיווע פּאַרטיי.
CNRW 780

ווייניפּעג

10.00—וועסטערן נעטוואַרק פּראָגראַם פון מינאַקי, נעזאַנג, מינאַקי־לאַדזש אַרק.
CJRW 499.7

פלעמינג

5.40—מוזיק.
6.15—אַנקל פּיטער.
CJGX 650

יאָרקטאָן

7.15—פאַרמערס פריינד ראַדיאָ שעה.
WTAM 1070
6.00—קלעוולאַנד, אָרטיסטן שטונדע.
WLW 700
7.00—סינסינעטי, אָרקעסטער.
WGN 720
8.00—שיקאַגאָ, פּיטשער.
9.00—שיקאַגאָ קלאַסיקס.
9.30—שיקאַגאָ אָרקעסטער.
WMAQ 670
10.00—שיקאַגאָ, קאָנצערט מוזיק.
WBBM 770
11.00—שיקאַגאָ, טאַנץ מוזיק.

NEW PALACE THEATRE

היינט, מאָרגן און שבת

„די וואַנאַבאָנד לאָוועד"

אַ דורכאויס רייַדנדיק — זינגענדיק

בילד — (דזשענעראַל)

אין פעלעם טעאַטער

דריי אַקטאָרן טרעטן אויף צום ערשטן מאָל אין אַ ריידנדיקער בילד אין „וואַגאַ־באַנד לאָווער". זיי זיינען: ראָדי וועלי, דער סטאַר, נאָכט קלוב און ראַדיאָ „איי־דאָר", איז קיינמאָל ניט דערשיינען אין אַ פּיטשער בילד פריער. ער ווערט געווען אין דער ראָל פון אַן אָרקעסטער דיריגענטן; נאָרמאַן פּעק, אַ יונגטלאַכער קאָמיקער פון דער בינע אין שטילע בילדער און מאָלאָכס וואָס, כאַראַקטער שוישפּילער.

דאָס בילד איז העכסטן אינטערעסאַנט און אַמוזירנד. עס ווערט געוויזן אַ ריידנ־דיקע קאָמעדיע, וואָס רופט אַרויס אַ סך געלעכטער.

Classified Section קלאַסיפייד סעקשען

ספּעציעלע פּרייזן פאַר אַדווערטייזינג אין דער קלאַסיפיצירטער אָפּטיילונג

איין מאָל, 5 ס. פּער „אַנייט לייז"		פאַר 3 מאָנאַטן,	$2.15 „
פאַר אַ וואָר, 20 ס.	„	פאַר 6 מאָנאַטן,	$4.00 „
פאַר אַ מאָנאַט, 75 ס.	„	פאַר 1 יאָר,	$7.50 „

:: צו פאַרקויפן :: FOR SALE

8 רומיקע הויז מיט אַלע נייסטע און פאַר־דערנע איינריכטונגען אויף זייער אַ שיי־נעם און גרויסן לאָט אויף איינער פון די שענסטע גאַסן אין דעם נאָרדלאַכן טייל פון שטאָט. צום פאַרבייטן פאַר אַ הויז פון 6 צימערן.

האַנדלט שנעל אויב איר ווילט אַ שיינע היים אין שענסטן געגנט אין דער נאָרד ענד.

דעריקאַטעסן סטאָר צו פאַרבייטן פאַר אַ הויז אָדער קאַטעדזש. איינגנטימער מוז גלייך פאַרלאָזן די שטאָט דאָס איז אַ גו־טע ביזנעס פאַר יעמאַנדן.

פּרעגט זיך באַלד נאָך ביי די שעפּס איי־דזשענסיס לטד.

גוטע סטאָר מיט 2 סוויטס פון 5 צימערן יעדער פיל מאָדערן אין זייער אַ גוטן לאָ־קיישאָן. פּאַזיטיוו זיכער צו מאַכן אַ פּיי־נעם לעבן. איינגנטימער ווייל זיך צוריק־ציען פון ביזנעס נאָך פיל יאָרן אין דעם זעלבן פּלאַץ וואו ער האָט זיך אויפגע־אַרבעט! אויב איר האָט אַ הויז אָדער אַ קאַטעדזש קאָנט איר אויסבייטן פאַר דער סטאָר וואו איר זייט זיכער צו מאַכן אַ שיינעם לעבן.

סוויטס צו פאַרדענטן. אין פאַרשיידענע בלאָקס אין דער נאָרד ענד.

אינשוראַנס פאַר אַלערליי צוועקן. געלט צו לייען אויף 6½ פּראָצענט.

Sheps Agencies Ltd.
804 מיין סטריט
טעלעפאָנס 761 55 און 807 53

צו פאַרקויפן אַ קאָנפעקשענערי און אַר־בעטס קליידער סטאָר. לעבן אַ גוטן אָר־בעטס פּלאַץ, קליינער סטאָק, פיקסטשורס געראַנטירט, $15 אַ מאָנאַט בלויז 3 שטיינדן אַרבעט אַ טאָג. טעלעפאָנירט 204 .25

:: פערזענלאַכעס :: PERSONAL

SIMPSON & COMPANY
בייליפס
לייסענסד און באָנדעד
ד. סימפּסאָן, מענעדזשער
404 McINTYRE BLOCK PH. 88 008

געלט!
פאַר אייערע באַלדיקע נויטן
$50 ביז $500
צוועלף מאָנאַטן צו באַצאָלן עס צוריק.
ריזאָנייבל ריינטס. פּינקטלאַכע באַדינונג.
שטריינג פאַרטרוילאַך
אָפן טעגלאַך ביז 7.30 נאָכמיטאָג.
General Loan and Insurance Agency
718 Somerset Block, Winnipeg
Phone 24 789

R. B. ORMISTON
פּלאָריסט
צוויי סטאָרס צו אייער באַדינונג
96 Osborne St., Phone 42 386
340 Portage Ave., Phone 24 791
בלומען טעלעגראַפירט איבערַאַל

פאָנדרישאָנס פאַר מצבות נעמאַכט און פאַרריכט פאַר אייער צופרידנהייט.
JOHN SCHALER
Phone 5993921

A. MUIR
אַוטאָריזירטער
דוקאָ פיניישינג סטיישאָן
פענדערס און באַדי ריפּעירס
376 FURBY ST.
PH. 33 255

לייף אינשורענס
בעסער צו האָבן אַ פּאָליסי אין דאָס דאָרפן עס, איידער דאַרפן דאָס און ניט האָבן..
P. A. TEMPLETON
807 Electric Railway Chambers
Phone 89 688

באַקאַנטמאַכונג
אין מיין שחיטה שטיבל ווערט געשאַכטן עופות בהשגחת הרבנים.
השוחט יצחק דיסקאָ, 76 שולץ סט.

:: צו פאַרענטן :: FOR RENT

צו פאַרענטן אַ הויז אין 472 פּרינסעסס ווענעניו. זיך ווענדן אין 466 באַראָס ווענעניו, סוויט 3.

צו פאַרענטן אַ פינע רום קאַטעדזש. פול מאָבעלן, האַרדוואַר פלאָרס און פּרעמיע טיילן, אַרום סעלקירק און מיין. מען קאָן אַריינגיין דעם ערשטן אַוגוסט. טעלע־פאָנירט 6 אויגער נ.מ., 974 55.

אַרבעטער פאַרלאַנגט HELP WANTED

הודעה
אַז די עטרת ישראל שול זוכט אַ חזן פאַר ימים נוראים. ווער עס קען זיך אונטער־נעמען צו דאָונען ביי אונז אין שול אַלס חזן איז געבעטן צו ווענדן זיך צום פּרע־זידענט, מר. מעקס ווייַנשטאָק, 499 מעג־נום עוועניו.

די קאָמיטעט.

פאַרלאַנגט אַן עקספּיריענסד קלערק פאַר אַ דזשענעראַל סטאָר, מוז קאָנען רייַדן אונגאַריש און ענגליש. שרייַבן וויַיל גע־האַלט פאַרלאַנגט און ניט אַן רעפערענסעס, זיך ווענדן צו „דאָס אידישע וואָרט" באָקס 564.

פאַרלאַנגט אַ אידישע מיידל צו טאָן הויז־אַרבעט אין אַ קליינעם סוויט. דריי דער־וואַקסענע מענשן. טעלעפאָנירט 922 89, מרס. אַראַנאָוויטש, סוויט 1 וויקטאָריאַ בלאָק, 471 ווילאָם עוועניו.

פאַרלאַנגט אַ קלערק פאַר אַ דזשענעראַל סטאָר, מיט ווייַניקסטנס צוויי יאָר דער־פאַרונג. קאַנאַדער געבאָרענער פאַרנעצוגן אָדער וועלכער קאָן גוט רייַדן ענגליש. זיך ווענדן שריפטלאַך צו

N. KAUFMAN
Griswold :: Manitoba

:: שטעלע פאַרלאַנגט :: SITUATION WANTED

שטעלע פאַרלאַנגט אין אַ קאָנטרי דזשע־נעראַל סטאָר. 3 יאָר עקספּיריענס. זיך ווענדן אין 312 פּלאָראַ עוועניו.

אַ מיידל בוקקיפּערן און סטענאָגראַפער מיט פיר יאָר דערפאַרונג, פאַרלאַנגט אַ שטעלע אין שטאָט אָדער קאַנטרי. אויך ווילן צו אַרבעטן אַלס קלערק אין סטאָר. טעלעפאָנירט 642 55 אָדער שרייַבן צו „דאָס אידישע וואָרט" באָקס 586.

אַ יונגערמאַן, 24 יאָר אַלט, זוכט אַ שטע־לע אין אַ קאָנטרי דזשענעראַל סטאָר. האָט צווישן 3 און 4 יאָר דערפאַרונג. אין אויך אַ בוקקיפּער. זיך ווענדן צו „דאָס אידישע וואָרט" באָקס 609.

געשעפט געלעגנהייטן

בריק סטאָר מיט מאָדערנעם 5 רום קאָ־טעדזש אויף זייער אַ גוטן קאָרנער. אין נאָרד ענד, ווייַט פון טשיין סטאָרס, ענג־לישע און דייטשע באַפעלקערונג. מעסי־קער קעש פּיימענט וועט עס קויפן.

גראָסעריס און בוטשער, אַן אַלט עטאַבליר־טער געשעפט. סיילס איבער $3.500 אַ מאָנאַט. סטאָק און פיקסטשורס און בילד־דינג — $7.000. אַ גוטער סטאָרקיפּער אין דאָ זיכער צו מאַכן געלט.

דזשענעראַל סטאָק $10.000 אויף 90 ס. בילדינגס צום רענטן. סיילס אַרום 50.000 דאָלאַר אַ יאָר. אין אַ לעבעדיקער שטעטל. געמישטע באַפעלקערונג בלויז $3.000 קעש נויטיק.

אויב איר ווילט אַ געשעפט, זעט
ח. פערלמאַן און נ. זעלטשען
MUTUAL AGENCIES
796 Main Street Phone 51 000

:: צו פאַרקויפן :: FOR SALE

8 רומיקע הויז מיט אַלע נייסטע און פאַר־דערנע איינריכטונגען אויף זייער אַ שיי־נעם און גרויסן לאָט אויף איינער פון די שענסטע גאַסן אין דעם נאָרדלאַכן טייל פון שטאָט. צום פאַרבייטן פאַר אַ הויז פון 6 צימערן.

האַנדלט שנעל אויב איר ווילט אַ שיינע היים אין שענסטן געגנט אין דער נאָרד ענד.

דעריקאַטעסן סטאָר צו פאַרבייטן פאַר אַ הויז אָדער קאַטעדזש. איינגנטימער מוז גלייך פאַרלאָזן די שטאָט דאָס איז אַ גו־טע ביזנעס פאַר יעמאַנדן.

פּרעגט זיך באַלד נאָך ביי די שעפּס איי־דזשענסיס לטד.

גוטע סטאָר מיט 2 סוויטס פון 5 צימערן יעדער פיל מאָדערן אין זייער אַ גוטן לאָ־קיישאָן. פּאַזיטיוו זיכער צו מאַכן אַ פּיי־נעם לעבן. איינגנטימער ווייל זיך צוריק־ציען פון ביזנעס נאָך פיל יאָרן אין דעם זעלבן פּלאַץ וואו ער האָט זיך אויפגע־אַרבעט! אויב איר האָט אַ הויז אָדער אַ קאַטעדזש קאָנט איר אויסבייטן פאַר דער סטאָר וואו איר זייט זיכער צו מאַכן אַ שיינעם לעבן.

סוויטס צו פאַרדענטן. אין פאַרשיידענע בלאָקס אין דער נאָרד ענד.

אינשוראַנס פאַר אַלערליי צוועקן. געלט צו לייען אויף 6½ פּראָצענט.

Sheps Agencies Ltd.
804 מיין סטריט
טעלעפאָנס 761 55 און 807 53

שטעלט אָפּ די טראָבלס פון זומער שפּייען

דורך נוצן גענוג ריינע, פעטע

סיטי מילך

— דורכאויס פאַסטעריזירט פאַר אייער באַשיצונג

City Dairy LIMITED

Phone 87 647

זעליק סלוצקער ע"ה

(עדמאָנטאָן)

צו אייך מרס. סלוצקער און אייערע קינדער און דער נאָנ־צער משפחה דריקן מיר אויס אונזער טיפסטן מיטגעפיל אין אייער גרויסן פאַרלוסט. נאָט זאָל אייך טרייסטן אין אייער אומגליק און איר זאָלט מער פון קיין צער ניט וויסן.

מר און מרס א. ל. קאַהאַן
לעדוק, אַלטאַ.

אויפרוף צו ווייניפּעגער אידן!

מיר אַפּעלירן צו די מנדבים פון ווייניפּעג אויפצונעמען דעם חשיב'ן גאַסט בסבר פּנים יפות און שטיצן די ישיבה קאַלעדוש ביתּ־מדרש לתורה, יעדער נאָך זיינע מעגלאַכקייטן, ווייל דער צוועק איז זייער אַ וויכטיקער, וכזכות התורה ולומדיה נזכה לראות בנחמת ציון וירושלים.

הרב י. י. כהנאָוויטש
הרב ישעיהו איש הורוויץ

אויב איר פאָרט אין גימלי אָדער די ביטש

באַזאָרגט זיך מיט געבעקס פון דער

ניו-יאָרק בעקערי

די געבעקס מיט'ן היימישן טעם

מיר מאַכן אויך קעז און עפּל קיכלאַך

האָט איר שוין זיי פאַרזוכט?

איר קאָנט באַקומען אונזער געבעקס אין אַלע סטאָרס און אויך אין בעקעריי

NEW YORK BAKERY

698 SELKIRK AVE. 292 SELKIRK AVE.

ה. גאַלסקי און ל. פרייהייטער, איינגנטימער

:: פּאַטראָניזירט אונזערע אַדווערטייזער ::

בענעט פאַר קאַנאַדע

די גרויסע קאָנסערוואַטיווע פּאַרטיי אונטער דער אויסגעצייכנטער פירערשאַפט פון דעם האָנאָרייבל ר. ב. בענעט, קי. סי., איינשטימיק מיט איר טראַדיציאָנעלער פּאָליסי שטייט פאַר

קאַנאַדע צו ערשט

באַשיצט

קאַנאַדער אַרבעט פאַר קאַנאַדער הענט
קאַנאַדער סחורות פאַר קאַנאַדער לענדערייען
באַשעפטיקונג און פּראָספּעריטעט פאַר אַלעמען

דעם קאַנאַדער אַרבעטער
דעם קאַנאַדער פאַרמער און פאַרם אַרבעטער
דעם קאַנאַדער מאַנופעקטשורער
דעם קאַנאַדער סטאָרקיפּער
קאַנאַדער האַנדל און אינדוסטריע

שטימט: בענעט פאַר קאַנאַדע

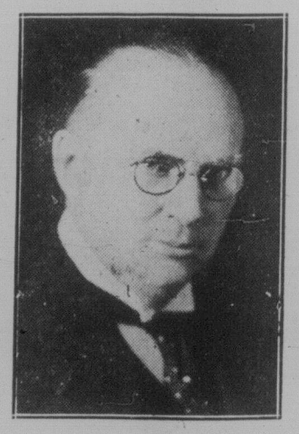

טאָורנבאָל פאַר רעדזשיינע
בענאַן פאַר מוס־דזשאָ
מעקמילאַן פאַר סאַסקאַטון
קריטאַן פאַר אַסיניבאָיאַ
ווילסאָן פאַר האַמבאָלדט
מיינער פאַר לעסט מאָונטען
קאַוואָן פאַר לאַנג לייק
סוואַנסאָן פאַר מייפּל קריק
האַרט פאַר מעלוויל
ווייר פאַר מעלפאָרט

מעקענזי פאַר נאָרט בעטלפאָרד
ראַטלעדזש פאַר סאַוט בעטלפאָרד
ברייַדן פאַר פרינץ אַלבערט
לאָוקס פאַר ראַזטאָון
אוירווין פאַר סוויפט קוירענט
מאַרלי פאַר וויבאָרן
האַאַט פאַר וויַלאָוכאַנטש
פּערלי פאַר קוו אַפּעל
באַרבאָר פאַר יאָרקטאָן

וואָס קאַנאַדע מאַכט - מאַכט קאַנאַדע

די קאָנסערוואַטיוון זיינען פאַר - קאַנאַדע צו ערשט

Inserted by Saskatchewan Liberal Conservative Association.